

bijlagen

Bijlage 1

Keurmerken voor duurzaamheid

Natuurlijke producten

Voor natuurlijke producten bestaan (nog) geen keurmerken. De term ‘natuurlijk’ is niet wettelijk beschermd en mag dus door fabrikanten vrijelijk worden gebruikt. Dat betekent dat consumenten kritisch moeten zijn ten aanzien van producten die claimen ‘natuurlijk’ te zijn.

Biologische producten

Er zijn een aantal keurmerken die garanderen dat een product biologisch is:

- *EKO-keurmerk*
Het EKO-keurmerk geeft aan dat het product afkomstig is van de biologische landbouw. Er zijn geen chemische bestrijdingsmiddelen en kunstmest gebruikt. Boeren gebruiken geen genetisch gemodificeerde zaden en veehouders hanteren een diervriendelijke werkwijze.
- *Demeter keurmerk*
Bij het Demeter keurmerk is rekening gehouden met dierenwelzijn, milieu en eerlijke handel. Producten worden geteeld zonder kunstmest en bestrijdingsmiddelen.
- *Europees biologisch keurmerk*
Het Europees biologisch keurmerk is vanaf 1 juli 2012 verplicht voor alle biologische producten die in de Europese Unie zijn geproduceerd. Tot die tijd geldt een overgangperiode en zal het oude Europees biologisch keurmerk nog op veel verpakkingen te zien zijn. Het keurmerk maakt duidelijk dat het product voldoet aan de EU-regels voor biologische landbouw.

Bovendien moeten producten met de aanduiding ‘biologisch’ op de verpakking ook daadwerkelijk biologisch zijn. De term ‘biologisch’ op de verpakking van een product dat in Europa is gekocht, geeft aan dat het levensmiddel in elk geval voldoet aan de Europese regelgeving voor biologische producten.

Fair Trade producten

Er zijn een aantal keurmerken die garanderen dat een product Fair Trade is.

- *Rainforest Alliance*
Een keurmerk voor eerlijke handel en milieu voor producten uit gebieden waar regenwoud groeit. Komt vooral voor op bananen, tropische vruchten, chocolade, koffie en thee.
- *Fairtrade-Max Havelaar*
Een keurmerk van de Nederlandse stichting Max Havelaar. Het keurmerk garandeert dat producten voldoen aan de normen voor eerlijke handel. Het keurmerk is te vinden op koffie, thee, chocoladeproducten, fruit, dranken en andere producten uit ontwikkelingslanden. Het keurmerk houdt tevens rekening met milieuaspecten.
- *UTZ Certified*
Een keurmerk voor eerlijke handel. Het keurmerk staat op koffie, thee en chocolade die afkomstig is van boeren die oog hebben voor mens en milieu. Zij gebruiken bijvoorbeeld minder bestrijdingsmiddelen en garanderen goede werkomstandigheden voor hun arbeiders.

(ontleend aan diverse bronnen op internet)

EKO-keurmerk

Oud Europees biologisch keurmerk

Demeter keurmerk

Europees biologisch keurmerk

Rainforest Alliance keurmerk

UTZ Certified keurmerk

Fairtrade-Max Havelaar keurmerk

Bijlage 2

Voedingsmiddelen onderzoek deel 1

Hema koffiepads

Keurmerk	Rainforest Allied Certified (Fair Trade)
Materiaal	Zacht plastic
Kleuren	Diverse bruintinten (houtmotief), zachtgeel (typografie), metallic (logo's)
Textuur	Mat, productnaam is glanzend
Overig	Het product is Fair Trade; de verpakking wil hierover communiceren door middel van het houtmotief. De matte textuur draagt hieraan bij. Het Rainforest Allied Certified logo valt op door het afwijkende kleurgebruik

Heinz tomatenketchup

Keurmerk	-
Materiaal	Helder glas met etiket
Kleuren	Rood (hoofdkleur), groen, wit, goud en zwart (typografie)
Textuur	Glad, glanzend
Overig	De verpakking ziet er op het eerste gezicht niet duurzaam uit. Wel geven het kleurgebruik en het takje op het etiket een natuurlijk beeld

AH biologische tomatenketchup

<i>Keurmerk</i>	EKO (biologisch)
<i>Materiaal</i>	Helder glas met papieren etiket
<i>Kleuren</i>	Rood (hoofdkleur), groen, wit, goud en zwart, <i>brown paper</i>
<i>Textuur</i>	Glad, glanzend, etiket heeft een matte, grove structuur
<i>Overig</i>	De verpakking wil duurzaamheid communiceren. Albert Heijn <i>puur&eerlijk</i> is het duurzame merk van Albert Heijn. De verpakking maakt gebruik van clichébeelden, zoals <i>brown paper</i> en de kleur groen. Het geheel oogt rustig en <i>clean</i>

Duyvis cashewnoten

<i>Keurmerk</i>	-
<i>Materiaal</i>	Zacht kunststof
<i>Kleuren</i>	Diverse bruintinten (<i>brown paper</i>), zwart, een aantal accentkleuren (rood, blauw en geel)
<i>Textuur</i>	Mat
<i>Overig</i>	De verpakking wil natuurlijkheid uitstralen. De kwaliteit van het product wordt benadrukt. De verpakking maakt gebruik van het clichébeeld <i>brown paper</i> . De verpakking is niet daadwerkelijk van papier

AH champignonpaté

<i>Keurmerk</i>	-
<i>Materiaal</i>	Glas en stof
<i>Kleuren</i>	Bruin/roze, groen, wit
<i>Textuur</i>	Glas is glanzend, stof heeft een fijne textuur
<i>Overig</i>	De verpakking verwijst naar ambachtelijke bereiding. Het lapje stof wordt vaak geassocieerd met ‘grootmoederstijd’. Het kleurgebruik draagt bij aan een natuurlijke uitstraling

LU Time Out Robuuste Koeken

Keurmerk	-
Materiaal	Zacht plastic
Kleuren	Natuurtinten: wit en bruin (hoofdkleuren) met een aantal accentkleuren (geel, rood en groen)
Textuur	Mat
Overig	De verpakking heeft een natuurlijke uitstraling door het gebruik van natuurtinten en de matte textuur

Arboriorijst

Keurmerk	-
Materiaal	Katoen
Kleuren	Natuurtinten: gebroken wit (stof) en groen (typografie)
Textuur	Fijn
Overig	De katoenen zak ziet er handgemaakt uit. Het ontwerp is erg <i>clean</i> en kan geassocieerd worden met kwaliteit en kleinschalige productie

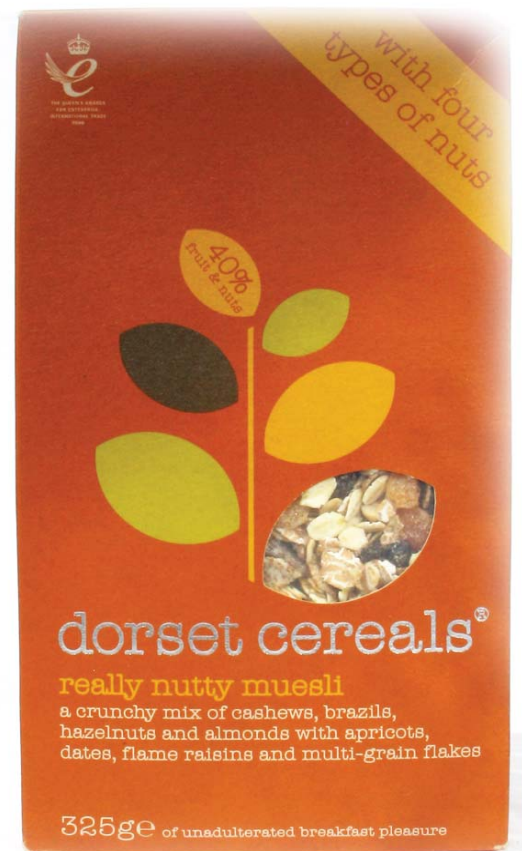

De Ruijter hagelslag

Keurmerk	UTZ Certified (Fair Trade)
Materiaal	Karton
Kleuren	Wit, paars, goud, diverse bruintinten
Textuur	Glad, licht glanzend
Overig	Het product ziet er op het eerste gezicht niet duurzaam uit, maar blijkt wel over het <i>UTZ certified</i> logo te beschikken. Het logo staat alleen op één van de zijkanten

Dorset cereals muesli

Keurmerk	-
Materiaal	Karton
Kleuren	Natuurtinten: wit (vooral typografie), roodbruin (hoofdkleur), geel, licht- en donkergroen, metallic
Textuur	Mat, productnaam is glanzend metallic
Overig	De verpakking heeft een natuurlijke uitstraling. De tekening op de voorzijde stelt een blaadje voor. De verpakking heeft een 'raampje', waardoor de samenstelling van het product zichtbaar is

Cote d'Or chocolade

Keurmerk	-
Materiaal	Papier
Kleuren	Natuurtinten: donkerbruin (achtergrond) en geel/goud (typografie) met een rood accent
Textuur	Mat, grove structuur
Overig	De verpakking heeft een natuurlijke uitstraling. Er is gebruik gemaakt van een beperkt kleurenpalet

Bijlage 3

Voedingsmiddelen onderzoek deel 2

De Perelaere perensap

Keurmerk	-
Materiaal	Glas met papieren etiket
Kleuren	Geel (perensap en typografie), donkergroen (etiket) en wit (dop)
Textuur	Glas is glanzend, etiket heeft een grove, matte textuur
Overig	De fles kan geassocieerd worden met ambachtelijkheid. Elementen die hieraan bijdragen zijn de typografie (sierlijk/handgeschreven), het eenvoudig opgemaakte etiket en het beperkte kleurenpalet

AH biologische muesli

Keurmerk	EKO (biologisch)
Materiaal	Zacht plastic
Kleuren	Natuurtinten: wit, geel, oranje, groen, bruin. Tevens paars en <i>brown paper</i>
Textuur	Mat
Overig	Een product uit de <i>puur&eerlijk</i> lijn van Albert Heijn. Deze producten kenmerken zich meestal door fotografie op een witte achtergrond. Het etiket heeft een vaste opmaak (met de suggestie van <i>brown paper</i>) en lijkt om het product heengevouwen

Unox biologische tomaten-crèmesoep

<i>Keurmerk</i>	EKO (biologisch)
<i>Materiaal</i>	Zacht plastic
<i>Kleuren</i>	Groen (achtergrond), rood (tomaten), bruin (houten kist), zwart (schoolbord) en wit (typografie). Rood en zwart overheersen
<i>Textuur</i>	Mat
<i>Overig</i>	De verpakking wil communiceren dat het om een biologisch product gaat. De typografie moet een handgeschreven indruk geven

AH fairtrade chocolade

<i>Keurmerk</i>	Max Havelaar (Fair Trade)
<i>Materiaal</i>	Zacht plastic
<i>Kleuren</i>	Wit, diverse bruintinten en een groen accent
<i>Textuur</i>	Mat
<i>Overig</i>	Het gaat om een Fair Trade product. De fotografie (kommetje chocolade rustend op twee handen) draagt bij aan de communicatie van Fair Trade. De verpakking is opgesteld volgens het Albert Heijn <i>puur&eerlijk</i> grid

Marks & Spencer organic tomato soup

Keurmerk	-
Materiaal	Blik met een papieren etiket
Kleuren	Bruin (achtergrond), rood (tomaten) en wit (typografie). Enkele accenten in zwart, groen en geel
Textuur	Mat
Overig	Dit product is niet in Nederlandse supermarkten verkrijgbaar. De verpakking wil uitstralen dat het product natuurlijk is. De fotografie speelt hierin een grote rol. De typografie is erg <i>clean</i>

HAK fruit fusion

Keurmerk	-
Materiaal	Hard plastic (helder) met een plastic etiket
Kleuren	Groen (hoofdkleur), wit (typografie), geel en een aantal accenten in rood
Textuur	Glanzend
Overig	Het flesje is volledig omgeven door een etiket, waarop fotografie overheerst

Zonnatura champignonpaté

Keurmerk	EKO (biologisch)
Materiaal	Karton
Kleuren	Geel (hoofdkleur), wit, bruin, rood (logo)
Textuur	Licht glanzend
Overig	Het product is biologisch, maar dit valt niet erg op. Het logo van Zonnatura contrasteert met de rest van de verpakking

John Altman cookies

<i>Keurmerk</i>	Max Havelaar (Fair Trade)
<i>Materiaal</i>	Papier
<i>Kleuren</i>	Wit, geel en bruin
<i>Textuur</i>	Mat
<i>Overig</i>	Het product is vooral opgemaakt met illustraties. Het geheel geeft een natuurlijke en ambachtelijke uitstraling. De typografie is sierlijk en ‘handgeschreven’. Het Max Havelaar logo valt op door de afwijkende kleuren

AH biologische rijst

<i>Keurmerk</i>	EKO (biologisch)
<i>Materiaal</i>	Zacht plastic
<i>Kleuren</i>	Natuur tinten: wit en groen (hoofdkleur). Blauwe accenten
<i>Textuur</i>	Glanzend
<i>Overig</i>	Een product uit de vorige biologische lijn van Albert Heijn. De typografie onderaan geeft een handgeschreven indruk. Groen is de hoofdkleur

Euroshopper cashewnoten

Keurmerk	-
Materiaal	Zacht plastic
Kleuren	Rood, wit en zwart (logo Euroshopper)
Textuur	Glanzend
Overig	De verpakking is in twee kleuren opgesteld: rood en wit. Het product is op één plek door de verpakking heen te zien. Er is geen gebruik gemaakt van fotografie. Het product is niet duurzaam en ziet er ook niet zo uit

AH aardappelcrisps

Keurmerk	-
Materiaal	Zacht plastic
Kleuren	Natuurtinten: wit, geel, bruin (hoofdkleur), oranje, olijfgroen. Tevens paars. Enkele accenten in blauw (AH logo) en zwart
Textuur	Mat
Overig	De verpakking ziet er duurzaam uit door de matte textuur en het gebruik van natuurtinten in het ontwerp. De ondertitel ziet er handgeschreven uit

<i>Keurmerk</i>	-
<i>Materiaal</i>	Blik met een papieren etiket
<i>Kleuren</i>	Zwart, twee kleuren blauw, <i>brown paper</i> (achtergrond) en wit (typografie)
<i>Textuur</i>	Mat
<i>Overig</i>	Dit product is niet in Nederlandse supermarkten verkrijgbaar. Het etiket is van <i>brown paper</i> ; dit suggereert duurzaamheid. Het ontwerp is strak door de rechthoekige vlakken en de gekozen typografie

<i>Keurmerk</i>	-
<i>Materiaal</i>	Hard plastic (helder)
<i>Kleuren</i>	Rood/paars (sap), wit (typografie) en rood (dop en typografie)
<i>Textuur</i>	Glanzend
<i>Overig</i>	De verpakking is minimalistisch opgesteld. Het product is goed zichtbaar. De typografie is strak

Brabantse mosterd

<i>Keurmerk</i>	-
<i>Materiaal</i>	Glas
<i>Kleuren</i>	Geel (mosterd), gebroken wit (etiket), goud en zwart (typografie)
<i>Textuur</i>	Glas is glanzend, etiket is mat
<i>Overig</i>	Het potje kan geassocieerd worden met ambachtelijkheid. Elementen die hieraan bijdragen zijn de typografie (sierlijk), de gedecoreerde rand in het glas en het eenvoudig opgestelde etiket

Bijlage 4a

Interview respondent 1

Vrouw, 57 jaar, is haptotherapeut

INLEIDENDE VRAGEN

Hoe vaak doe je boodschappen?

Twee keer per week.

Waar let je op als je een product koopt? Waarop nog meer?

Of het product vers is, of het er goed uitziet, of het op mijn boodschappenlijstje staat. Ook of het product in de aanbieding is.

Welke rol speelt de verpakking voor jou?

Die speelt wel een rol. Ik kijk of een product er goed uitziet; of een product me aanspreekt. Daarbij let ik er op of de uitstraling van een product past bij wat er in zit. Maar ook of de verpakking goed te hanteren is en gemakkelijk open en dicht kan. Het product moet ook onbeschadigd zijn.

DEEL 1

Verpakking 1:
HEINZ TOMATENKETCHUP

Wat is je eerste indruk?

Duidelijk en helder wat er in zit.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?

Ja, omdat ik het altijd al koop. Dit is een product waar ik verder niet over nadenk. Ik ga niet op zoek naar een

product dat nog beter is. Heinz tomatenketchup is voor mij Heinz tomatenketchup. Dus die koop ik. Ik koop vaak wel de kunststof fles.

Wat vind je van de verpakking?

De verpakking ligt lekker in de hand. Verder heb ik er niet veel over te zeggen. Ik vind het een goede verpakking.

Wat vertelt de verpakking over het product?

Je ziet meteen wat er in zit. Het merk staat er duidelijk op, de etikettering is helder. Ik kijk vaak ook tot wanneer een product houdbaar is. Dat is bij sommige verpakking lastig te vinden, maar hier staat het duidelijk op. Het enige wat ik me afvraag is hoeveel moeite het kost om de verpakking open te maken. Verder is er niet veel opvallends. Ik vind de verpakking aantrekkelijk. De plastic verpakking is wat platter, die houd je anders vast dan de ronde. Ik vind deze verpakking wel prettig.

Verpakking 2:
HEMA KOFFIEPADS

Wat is je eerste indruk?

Dat is niet mijn koffie, dus die koop ik niet. Ik heb een Nespresso, dus ik koop nooit koffie in de winkel. Ik zag iets bruins, Dark Roast pads, en toen dacht ik: die heb ik niet nodig.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?

Nee, aangezien ik geen koffiepads gebruik.

Wat vind je van de verpakking?

O, het is van de Hema. Dat is me niet opgevallen. De kleur viel me op. Ik dacht: het lijkt wel hout, en dat klopt dus ook. Door de tekst Dark Roast in combinatie met de koffieboon zag ik wel meteen dat het om koffie gaat. Dit logo valt me nu pas op, dat had ik niet gelijk gezien. Ik zie nu wat voor koffie het is, wat er in zit en dat het van de Hema is. Verder vind ik het een leuke verpakking. Ik vind de verpakking leuker dan die van Douwe Egberts.

Wat vertelt de verpakking over het product?

Dan moet ik het meer van de tekst hebben dan van de vorm. Het zakje wijkt qua uiterlijk niet af van andere koffiepad verpakkingen. Door de teksten die erop staan is er een link met het regenwoud. Wat dat verder betekent zou ik moeten lezen, maar dat staat keurig op de achterkant. Hout en koffie weet ik niet helemaal te koppelen. Koffie groeit volgens mij aan een struik en niet aan een boom. De verpakking vind ik aantrekkelijk. Het viel me ook gelijk op dat het koffie is. Maar het feit dat de plantages op sociaal-ecologisch vlak zijn goedgekeurd associeer ik niet direct met hout. Die link vind ik dus een beetje tricky.

Verpakking 3:
ARBORIO RIJST

Wat is je eerste indruk?

Italiaans. Italiaanse rijst volgens mij. Ik ken het niet.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?

Ja. Als de prijs niet te hoog is, dan zou ik Italiaanse rijst wel eens proberen. Ik associeer het product met een grote rijstbaal.

Wat vind je van de verpakking?

Nu zie ik dat er ook een binnenzak inzit. Echte Italiaanse rijst. Als ik dit product kan krijgen, dan neem ik deze liever dan de rijst van Albert Heijn. Of het ook een hele vriendelijke verpakking is weet ik niet, omdat er een zakje omheen zit dat je weggooit. Maar qua aantrekkelijkheid zou ik zeggen: ja.

Wat vertelt de verpakking over het product?

Alles. Zo'n grote rijstzak en er zit nog rijst in ook. Voor de versheid zit er een binnenzak in. Ik denk dat het een kwalitatief product is. Dat wil het product in ieder geval wel uitstralen. Het product komt uit Italië en er staat keurig op tot wanneer het houdbaar is. Ik zou dit product wel kopen als ik risottorijst nodig zou hebben. Leuke verpakking!

Verpakking 4:
ALBERT HEIJN CHAMPIGNONPATÉ

Wat is je eerste indruk?

Het lijkt op Bonne Maman jam. Daar moet ik meteen aan denken. Ik zag dat het paté van Albert Heijn is en dat er een zakdoekje omheen zit. De verpakking ziet er wel leuk uit; ik zou het product misschien wel kopen als ik paté zou willen eten. Het product is lang houdbaar dus je kunt het gemakkelijk meenemen. Ja, zag er goed uit.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?

(zie de vorige vraag)

Wat vind je van de verpakking?

Paté met champignons van Albert Heijn. Ik ben een

Albert Heijn klant dus ik kom het product vanzelf wel tegen. Dit product staat volgens mij niet bij de hagelslag en jam. Als ik op zoek zou zijn naar houdbare paté, dan vind ik dit wel een aantrekkelijk product. Je kunt het ook weer goed afsluiten. Een blikje kun je niet afsluiten.

Wat vertelt de verpakking over het product?

Het dekseltje is alleen maar voor de lol. Daarmee word je als consument een beetje voor de gek gehouden. Je kunt wel zien wat er in zit. Ik zou het product eerst moeten proeven om te kunnen beoordelen of het goed is. Een kwaliteitsoordeel kan ik op voorhand niet geven. Ze willen wel dat het product ambachtelijk lijkt en dat is goed gelukt.

Verpakking 5:
LU TIME OUT ROBUUSTE KOEKEN

Wat is je eerste indruk?

Koeken, gezonde koeken. Robuuste koeken. Een robuuste koek vind ik wel een beetje een rare term. Bij robuust denk ik niet aan koeken. Ik denk niet dat ik voor dit product warm loop.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?

We hebben altijd wel repen van deze soort in huis. Maar ik vind het wel een grote verpakking voor twee personen. Op basis van de eerste indruk heb ik niet zoveel met dit product.

Wat vind je van de verpakking?

De koeken zitten niet in deelverpakkingen. Chocolade, nootjes en koek. Zonder kunstmatige kleurstoffen. Het product moet heel gezond lijken, maar koeken zijn nu

eenmaal niet gezond. Ik vraag me af wat er met robuust wordt bedoeld. Iets in de trant van stoer?

Wat vertelt de verpakking over het product?

Ik denk dat ze willen uitbeelden dat het gezonde koeken zijn. Met die nootjes, tarwekorrels en houten plank op de voorkant moet de verpakking een gezonde uitstraling geven. Als ik voor die enkele keer een koekje eet, dan heb ik liever een lekker koekje dan een gezond koekje. Bovendien is het een hele stapel. Met z'n tweeën doe je een paar weken met zo'n verpakking, maar na een week zijn de koeken al oud. Het is voor mij een te grote verpakking en het product lijkt gezond, maar is het niet.

Verpakking 6:
COTE D'OR CHOCOLADE

Wat is je eerste indruk?

Oei, die is lastig. Ik denk aan gezonde chocolade, voor zover mogelijk natuurlijk. Dat is hele zwarte chocolade, met een hoog percentage cacao, waardoor die minder slecht is dan andere chocolade. Dat kon ik afleiden uit de term 'noir'.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?

Cote d'Or is niet helemaal mijn chocolade. Maar als ik donkere chocolade zou willen kopen, dan zou ik deze verpakking zeker in overweging nemen. Het product straalt uit wat het bevat. Ik vind het een aantrekkelijke verpakking.

Wat vind je van de verpakking?

Twee plakken. Noir de Noir. Er staat keurig op de verpakking hoeveel calorieën er in zitten. Chocolade

voor fijnproevers. Staat er ook nog ergens hoeveel procent cacao er in zit? Dat kan ik niet afleiden. O, ik zie het, 54 %. Zo ‘noir’ is deze chocolade dus ook weer niet. Ik vind het wel mooi, zo’n papieren verpakking. Twee tabletten met losse stukjes.

Wat vertelt de verpakking over het product?

Ik blijf deze verpakking wel aantrekkelijk vinden. Charmant met dat rood. Maar het product lijkt meer dan het is; de verpakking werkt een beetje misleidend. Ik moet ook goed naar de verpakking kijken, het zijn behoorlijk kleine lettertjes. Ik heb op voorhand een ander beeld bij dit product dan het werkelijk is.

Verpakking 7:
ALBERT HEIJN BIOLOGISCHE TOMATENKETCHUP

Wat is je eerste indruk?

Dit is ook tomatenketchup, maar dan van Albert Heijn en biologisch. Maar de fles lijkt wel veel op die van Heinz. Dat is wel vaker bij Albert Heijn producten. Het product is wel herkenbaar als een biologisch product door het gebruik van groen en lichtbruin.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?

Ik weet niet of ik dit product zal kopen. Ik koop altijd Heinz en ik weet dat Heinz tomatenketchup lekker is. Als dit product in de aanbieding is en ik toevallig net tomatenketchup nodig heb, dan zou ik het misschien een keer proberen. Maar ik ben niet geneigd om dit product speciaal te kopen terwijl we Heinz gebruikers zijn. Ik ben in dit opzicht echt merktrouw. Ik zou deze ketchup ook niet eerder kopen omdat het biologisch is. Je gebruikt toch relatief weinig van tomatenketchup.

Ik vraag me ook af of de smaak verandert omdat de tomaten biologisch zijn. Bij andere dingen zou ik er wel op letten, maar bij tomatenketchup niet. Daarvoor doe je te lang met één fles.

Wat vind je van de verpakking?

Deze fles heeft een wat grotere inhoud dan die van Heinz. Daardoor lag die van Heinz wat lekkerder in de hand. Albert Heijn is heel consequent in de etikettering van haar biologische producten, dus dat herken je meteen. Dat vind ik wel sterk. Het is duidelijk dat er tomatenketchup in zit, door de grote tomaat en de kleur. *(lacht)* En verder hebben ze goed naar de Heinz fles gekeken. O, nu zie ik: zonder gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen en kunstmest. En toch koop ik dit product alleen als het heel aantrekkelijk wordt gemaakt. Dan wil ik het best een keer proberen.

Wat vertelt de verpakking over het product?

De verpakking is wel duidelijk maar mij iets te groot voor een gemakkelijke hantering. Ik let in eerste instantie niet op de prijs. Maar als het product in de bonus is dan zou ik misschien wel in de verleiding komen om het mee te nemen.

Verpakking 8:
DE RUIJTER HAGELSLAG

Wat is je eerste indruk?

(lacht) Die ken ik niet. Extra puur en andere korrels. Ik zag wel meteen dat het van De Ruijter is. Ik ben nieuwsgierig.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?

Misschien wil ik dit product wel proberen. Ik hou alleen niet zo van puur.

Wat vind je van de verpakking?

Het is een traditionele hagelslagverpakking. Ik doe hagelslag altijd wel in een pot, omdat hagelslag in een kartonnen verpakking op den duur naar karton gaat smaken. Ik ben wel nieuwsgierig naar de grootte van de hagels. Ze noemen het ‘royaal in formaat’, maar dat zegt niet zoveel. Je kunt als consument ook flink voor de gek worden gehouden. Ik vertrouw het niet helemaal. De verpakking maakt me wel nieuwsgierig.

Wat vertelt de verpakking over het product?

De Ruijter heeft goede producten dus ik zou niet weten waarom dit product niet goed zou zijn. Ze noemen het extra puur, dus de hagels zullen wel iets donkerder zijn. Je kunt ook wel horen dat de hagels iets anders zijn. De Ruijter is een gerenommeerd merk dus ik verwacht dat ze geen rommel verkopen. Duurzame cacao, dat weer wel. Dat zie ik nu. Maar dat komt doordat ik het pak nu in mijn hand heb, dat zou ik in de supermarkt niet snel zien. Ik zou deze hagelslag wel willen proberen. Aan de verpakking kun je niet afleiden dat er duurzame cacao gebruikt is, maar dat heb ik bij veel andere producten ook niet gezien. Alhoewel, die verpakking van Hema koffiepades refereert daar wel aan. En de biologische ketchup van Albert Heijn.

Verpakking 9:

DUYVIS CASHEWNOTEN

Wat is je eerste indruk?

Nootjes. Nootjes van Duyvis. Ik kreeg een beetje

dezelfde indruk als bij de Hema koffiepades. Alleen is de cover nu niet van hout, maar van papier. Maar het is eigenlijk geen papier, de verpakking moet een papieren indruk achterlaten. Dit product heeft voor mij geen biologische uitstraling: nootjes in een papieren zak die niet van papier is.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?

Nee, ik denk het niet. Ik heb andere gewoonteaankopen. Net als bij de biologische tomatenketchup zou ik dit product misschien kopen als het in de aanbieding is. En als het bevalt koop ik het nog een keer. Ik zou het niet per se kopen op basis van het uiterlijk en de verpakking. Ik zou eerst goed kijken wat erin zit en of ik het wel wil gebruiken.

Wat vind je van de verpakking?

Dit zijn dus cashewnoten met extra zout. Ik vind extra zout niet zo heel gezond. En de gewone cashewnoten zijn lekker genoeg. Nee, dit zou niet mijn product zijn. Volgens de makers zijn de noten zongerijpt en met zorg geplukt. Ik vind het eigenlijk een beetje nep om zo’n zakje papier te laten lijken. Ik zou alleen overwegen dit product te kopen als het in de aanbieding is. Kijk, bij de koffiepades weet je zeker dat de verpakking niet van hout is. In dit geval zou het wel papier kunnen zijn, maar je ziet aan de randjes van de verpakking meteen dat het geen papier is. Ik vind dit product meer lijken dan het is.

Wat vertelt de verpakking over het product?

Cashewnoten met een beetje extra zout eroverheen. Niet meer en niet minder. En een dure verpakking met een dure opdruk en heel weinig cashewnoten. Ik neem altijd

van die doosjes van Albert Heijn, daar zit veel meer in. Nee, ik vind het een beetje nep.

Verpakking 10:
DORSET CEREALS MUESLI

Wat is je eerste indruk?

Hier ben ik ook wel nieuwsgierig naar. Cereals, dus dat is voor het ontbijt. Ik moet eerlijk zeggen dat ik Cereals niet zo'n Hollands woord vind. Het is dat er een raampje in de doos zit waardoor je kunt zien wat er in de verpakking zit. Maar Cereals an sich is niet zo heel helder. De kleur is wel leuk. Het is een kartonnen verpakking dus er zal nog wel een binnenzakje inzitten. Het geheel spreekt me wel aan.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?

(lacht) Ook hierin heb ik gewoonteaankopen waar ik niet zo gauw vanaf stap. Dus het moet me wel aantrekkelijk gemaakt worden om deze ontbijtgranen een keer proberen. Die trigger kan prijs zijn, of de manier van aanbieden. Bijvoorbeeld dat ik er in de winkel een hapje van kan proeven.

Wat vind je van de verpakking?

Er wordt niet bepaald in het Nederlands gecommuniceerd. Ergens vind je wel Nederlandse informatie, maar daar moet je wel moeite voor doen. Op de voorkant staat niets in het Nederlands. Nee, ik loop niet warm voor dit product.

Wat vertelt de verpakking over het product?

Ik vraag me nog af of er een binnenzak in dit product zit. Ik vind zo'n raampje wel handig. Of dit product

biologisch is, weet ik ook nog niet helemaal. Door de kartonnen verpakking en de kleuren wijst het wel een beetje in die richting, maar het straalt er niet vanaf. Die tekst op de voorkant vind ik te overdreven. Het is maar gewoon muesli.

DEEL 2

Groepje 1: puur

- De Perelaere perensap
- Brabantse mosterd
- Albert Heijn fairtrade chocolade
- John Altman cookies

Dit zijn producten die mij lekker lijken, die mij goed lijken, en waarvan de verpakkingen me aanspreken. Onder puur versta ik: eerlijk, een product is wat het zegt dat het is, geen nep. Ik denk dat ik ook gekozen heb voor de minder grote merken. Dat spreekt me in puur blijkbaar meer aan.

Groepje 2: ambachtelijk

- De Perelaere perensap
- Brabantse mosterd

Ik kies de Brabantse mosterd en het perensap. Ik twijfel over de cookies, maar die zet ik toch terug. Ik vind de perensap er het meest ambachtelijk uitzien; daarna de mosterd. Dat is een gevoel. Bij ambachtelijk denk ik aan kleinschalig. Dat er door mensen gewerkt wordt in plaats van alleen met machines. Deze producten wekken de associatie met ambachtelijk door wat er op de verpakkingen staat, hoe ze er uitzien en waar ze vandaan komen. Dat zie je sterk naar voren komen bij de mosterd. Mosterd uit Zierikzee, met zonne-energie

bereid. Of het allemaal zo is weet ik niet, maar zo klinkt het wel.

Groepje 3: Fair Trade

- Albert Heijn fairtrade chocolade
- John Altman cookies

Fair Trade is een internationaal herkenbaar logo, dus als dat logo op een verpakking staat, mag je er vanuit gaan dat het product Fair Trade is. Het moet dan ook zo op de verpakking zijn gepositioneerd, dat ik het gelijk kan vinden. De Albert Heijn fairtrade chocolade en de John Altman cookies zijn Fair Trade. Dat heb ik aan het logo gezien. Andere producten dan deze vind ik er niet Fair Trade uitzien. Fair Trade heeft vaak ook niet zoveel met Nederlandse producten te maken, en een groot deel van deze producten komt volgens mij uit Nederland.

Er zijn heel veel verschillende logo's, daar ben ik me nu wel bewust van geworden. Ik vind het Fair Trade logo duidelijk. Als ik zou willen kiezen voor Fair Trade, dan vind ik het een handig logo. Vooral als het in kleur is gebruikt. Een hele rij met logo's op een verpakking vind ik niet geweldig. Dan zie je door de bomen het bos niet meer. Ik vind de Albert Heijn fairtrade chocolade het meest Fair Trade. Daar staat het ook in de naam van het product.

SLOTVRAAG

Er is Europese wetgeving in de maak rondom educatieve etikettering, waarbij de plaats van herkomst verplicht op het etiket moet komen te staan. Wat vind je daarvan? Is dat voor jou een argument om een product eerder te kopen?

(Zijn er bepaalde producten waarvoor je dat wel/niet belangrijk vindt?)

Verplicht stellen lijkt me zo'n gedoe. Hoeveel producten bestaan er uit één ingrediënt? Volgens mij zijn dat er niet zoveel. Maar ik moet toegeven dat ik er wel op let. Ik eet midden in de winter geen aardbeien uit Spanje; dat zijn echte waterballen. Als ik in het seizoen kan kiezen tussen producten uit het buitenland of uit de regio, dan kies ik wel voor producten uit de regio. Maar regelgeving kost extra geld, en er moeten mensen komen die het gaan controleren. Ik loop er niet warm voor. Maar een beetje helderheid op het gebied van etikettering lijkt me wel handig. En alles wat producten claimen moet goed gecontroleerd worden. Bijvoorbeeld: of eco ook daadwerkelijk eco is.

Bijlage 4b

Interview respondent 2

Vrouw, 53 jaar, is management consultant en hbo-docent

INLEIDENDE VRAGEN

Hoe vaak doe je boodschappen?

De laatste tijd niet meer zo vaak, maar vroeger wel natuurlijk. Ik zorg nu niet meer voor het huishouden, dus ik doe nu niet zo vaak boodschappen meer. Een enkele keer op zaterdag.

Waar let je op als je een product koopt? Waarop nog meer?

Het eerste waar ik op let is of een product voldoet aan mijn behoefte; of ik het op dat moment nodig heb. Als het product binnen die categorie valt, bijvoorbeeld thee, kijk ik naar smaak en ingrediënten. Wij moeten er ook vaak op letten of er geen gluten in een product zitten, dus ik kijk wel vaak naar ingrediëntenlijstjes. Ik moet ook eerlijk zeggen dat je als moeder/huisvrouw veel producten uit gewoonte koopt, bijvoorbeeld producten van een bepaald merk. Ik koop ook altijd veel van Albert Heijn eigen merk, omdat ik vertrouw op de kwaliteit.

Welke rol speelt de verpakking voor jou?

Ik denk wel dat de verpakking een belangrijke rol speelt. Als iets aantrekkelijk verpakt is, koop ik het denk ik eerder. Alhoewel, bij sommige producten weet ik uit ervaring dat ze lekker zijn, terwijl ze bijvoorbeeld van Euroshopper zijn. Zo'n beschuitrol van Euroshopper ziet er niet bepaald aantrekkelijk uit met dat rood. Dat wekt helemaal niet de indruk dat er beschuiten in zitten. Eigenlijk let ik er op of een verpakking weerspiegelt wat er in zit.

DEEL 1

Verpakking 1:
HEMA KOFFIEPADS

Wat is je eerste indruk?

Een houtachtige achtergrond voor koffiepads. Dark Roast lijkt me sowieso ook niet zo lekker. Ik hou niet van koffiepads.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?

Nee, maar dat is ook omdat het koffiepads zijn en die heb ik niet nodig. Als ik wel zo'n apparaat zou gebruiken, dan zou ik dit product niet kopen omdat het van de Hema is. Dat vind ik geen aanbeveling, koffie van de Hema.

Wat vind je van de verpakking?

Ik vind de verpakking niet super, zo'n houten zak.

Wat vertelt de verpakking over het product?

Ik denk dat de verpakking zijn best doet om uit te stralen dat het product met respect voor de natuur is geproduceerd. Een soort houtprint. Dat in combinatie met een keurmerk zal er misschien op duiden dat het duurzaam verbouwde koffie is. Dat is wellicht de indruk die gewekt moet worden.

Verpakking 2:
HEINZ TOMATENKETCHUP

Wat is je eerste indruk?

Heinz is een vertrouwd merk en heeft een vertrouwde verpakking. Wij kopen meestal de plastic fles.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?

Ja zeker, want dit is een merk dat we altijd al gebruiken.

Wat vind je van de verpakking?

Heinz tomatenketchup is natuurlijk een vertrouwd merk. En het is lekkere ketchup. Voor de rest ziet de verpakking eruit zoals hij er altijd al uit heeft gezien. Ik zie er niets bijzonders aan. Voor een fles ketchup is de verpakking prima. De verpakking heeft niets bijzonders, maar geeft wel een vertrouwd beeld. Dat is ook belangrijk.

Wat vertelt de verpakking over het product?

Dat kan ik niet lezen zonder bril. Het is echt klein geschreven. En ook in het groen, dus het is heel slecht leesbaar. Qua beeldtaal ziet de verpakking eruit als een traditioneel merk, met zo'n gouden randje. Een soort kwaliteitsuitstraling: zo heb ik er altijd al uitgezien en zo zal ik er ook altijd uitzien. Net als een Marsreep. Heel traditioneel, niets moderns.

Verpakking 3:

COTE D'OR CHOCOLADE

Wat is je eerste indruk?

Dat ziet er een beetje exclusief uit. Het lijkt me pure chocolade.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?

Ja! Stel dat ik chocolade zou kopen, dan is dit misschien wel een keuze. Alhoewel ik deze chocolade nog nooit gekocht heb. Ik zie het ook nooit liggen in de winkel. Mijn man koopt altijd van die grote Milka repen met

enorme noten erin.

Wat vind je van de verpakking?

Mooi. Het ziet eruit als een kwaliteitsproduct. Dat komt waarschijnlijk door de kleuren, iets met goud, dat wekt altijd een suggestie van kwaliteit. Mooie krulletters. Het staat er ook op: chocolade voor fijnproevers. Het is dus geen enorm blok chocolade, maar meer klein en fijn. Dat alles wekt de indruk dat het wel lekker zal zijn. En dan is er ook nog een soort papier gebruikt. Althans, de suggestie wordt gewekt dat het een papiertje is.

Wat vertelt de verpakking over het product?

Er staat tekst op, maar ook bij deze verpakking geldt: ik heb mijn bril niet op dus ik kan het niet lezen. Maar dat zal vast wel voor meer mensen gelden. Ik denk ook dat veel mensen niet de tijd nemen om al die kleine lettertjes te lezen. Dus dat heb ik wederom niet gezien. Er stond op de achterkant wel één of ander beeldmerkje. Door de manier waarop de chocolade is ingepakt lijkt het alsof het met de hand is gedaan. Het is een soort cadeautje. Niet zo'n grote plastic wikkel die met een apparaat is dicht geseald. Het product straalt iets exclusiefs uit. Als ik door de supermarkt zou lopen en op zoek zou zijn naar een duurzaam stukje chocolade, dan zou ik dit product waarschijnlijk wel uit het schap pakken. Als ik het product bij nader inzien bekijk, dan lijkt het net alsof er een soort keurmerk op de voorkant staat, terwijl er alleen maar op staat hoeveel calorieën je mag hebben. Wat een nep. Je gaat er vanuit dat het wel goed zit als je zo'n stempel ziet.

Verpakking 4:

ALBERT HEIJN CHAMPIGNONPATÉ

Wat is je eerste indruk?

Dat ziet eruit als Bonne Maman. Het lijkt handbereid, maar dat is het niet.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?

Nee. Punt 1 omdat ik niet van champignonpaté houd. Dat eet ik gewoon nooit. Dus dat is eigenlijk de overkoepelende reden. Maar mensen die wel paté eten zouden misschien eerder voor dit product kiezen dan voor paté uit een blikje. Hoewel, je kunt paté ook vers kopen bij de vleeswarenafdeling. Dat is misschien nog lekkerder. Dit is the second best denk ik.

Wat vind je van de verpakking?

Snoezig. De verpakking wekt de suggestie dat de paté zelfgemaakt is. Het staat er ook op: ambachtelijk bereid. Daar kun je instinken, maar het komt natuurlijk gewoon uit de Unox fabrieken. Het ziet er leuk uit. En sommige mensen zullen denken: dat potje kan ik nog wel eens vaker gebruiken.

Wat vertelt de verpakking over het product?

Zoals ik al zei: ambachtelijk bereid is de suggestie die wordt gewekt. Moeders heeft het zelf ingemaakt en doet er een leuk doekje omheen. Je kunt het zelfs wel cadeau geven.

Verpakking 5:
DORSET CEREALS MUESLI

Wat is je eerste indruk?

Onbekend. Ik heb dit product nog nooit gezien. Door het venster kun je het product wel zien.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?

Ja, misschien wel, ik ben de laatste tijd nogal into muesli. Maar wij maken de muesli ook zelf. Ik zou het overwegen. Het ziet er wel anders uit, dus ik zou het wel een keertje willen proberen. Maar ook op deze verpakking staat veel tekst in kleine lettertjes.

Wat vind je van de verpakking?

Ziet er mooi uit, maar het is een buitenlands product. Er staat ook geen Nederlandse tekst op. Ik zou denken: nooit eerder gezien. De verpakking ziet er mooi uit en wekt ook wel de suggestie van een kwaliteitsproduct. Het is niet zo heel groot; niet zo'n grote en goedkope gezinsverpakking. Apart kleurgebruik ook, zo'n felle oranje kleur. De verpakking zal wel opvallen in het schap van de cereals. Daar moet je als producent ook altijd op letten: hoe komt jouw product in het schap naar voren ten opzichte van de producten van je concurrenten?

Wat vertelt de verpakking over het product?

Het product an sich is al een soort gezondheidsproduct; de verpakking hoeft daar alleen nog maar bij aan te sluiten. Ik denk dat dat wel goed geslaagd is. De verpakking is best wel oranje, ik denk dat het misschien nog wel iets bruiner kan. Maar ik zou me kunnen voorstellen dat deze kleur wel lekker opvalt en dat is ook belangrijk.

Verpakking 6:
ARBORIO RIJST

Wat is je eerste indruk?

Dat ziet er aantrekkelijk uit. Alsof het zo van de boerderij komt.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?

Nee. Omdat ik helemaal niet kan zien wat voor het rijst het is en hoe lang ik het moet koken. Rijst is best een lastig product. Dit zal ook wel wat ingewikkelder rijst zijn dan de rijst die ik altijd koop. En ik kan de bereidingswijze niet lezen, want het staat er alleen in het Italiaans op. Dus dat wekt bij mij toch niet echt koopzin. Maar de verpakking is beeldschoon. *(lacht)* Als er in het Nederlands op zou staan: gemakkelijk te maken, dan zou ik het misschien wel kopen.

Wat vind je van de verpakking?

Ja, leuk. Het ziet er ambachtelijk uit. Exclusief ook. Er staat alleen Italiaanse tekst op, dus het lijkt alsof het zo van de boerderij komt.

Wat vertelt de verpakking over het product?

Dat het ambachtelijk is. En dat het uit Italië komt, dus van de fijnproevers zeg maar. En dan die groene kleur en dat linnen stofje: ja, de verpakking is wel topambachtelijk. Verder zegt de verpakking niet zoveel. Ik gok dat de rijst wel van goede kwaliteit zal zijn. Geen fabrieksproduct.

Verpakking 7:

DE RUIJTER HAGELSLAG

Wat is je eerste indruk?

O, het is gewoon de Ruijter hagelslag. Een vertrouwde verpakking.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?

Ja, ik denk het wel, van die grote hagels en dan extra puur.

Wat vind je van de verpakking?

Het ziet er wel anders uit. Een vertrouwde verpakking en toch anders. Ze hebben er een ander kleurtje bij gebruikt. Dus dan denk ik meteen: dat merk hagelslag koop ik altijd, dat is een vertrouwd merk, lekkerder dan Venz, maar dit ziet er anders uit en er staat ook nieuw op.

Wat vertelt de verpakking over het product?

De verpakking suggereert een zekere kwaliteit. En er staat prima een afbeelding op van wat erin zit. Dat is ook belangrijk. Dat is wat het zakje rijst niet doet, je weet niet wat erin zit.

Verpakking 8:

LU TIME OUT ROBUUSTE KOEKEN

Wat is je eerste indruk?

Dat lijkt me een nieuwe product. Ik denk dat het nogal grote koeken zijn. Het woord ‘robuust’ roept dat meteen op, in combinatie met het plaatje.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?

Nee. Wij eten nooit van zulke grote koeken. Ik ben gewoon geen gebruiker. En dan worden ze maar oud. Ik heb liever LU koekjes die apart verpakt zijn. Alleen die koekjes zijn per twee verpakt, terwijl ik er vaak maar één wil eten. Waarom moet ik van LU twee koekjes eten? De portionering is ook belangrijk.

Wat vind je van de verpakking?

Leuk, mooi, prima. Meestal zit LU in een doosje. Dat de koekjes nu in een zakje zitten is weer nieuw. Maar het zijn flinke koeken dus die passen misschien niet in een doosje. De verpakking is wel herkenbaar. LU heeft een bepaalde huisstijl waardoor de producten allemaal in een lijn passen, een soort assortiment. En dit is dan een nieuwe introductie. Ik heb er laatst ook een reclame over gezien. (*lacht*) Het zijn flinke koeken, voor de mannen laten we maar zeggen.

Wat vertelt de verpakking over het product?

Dat het zelfs wel min of meer gezonde koeken zijn, doordat ze van natuurlijke tarwe gemaakt zijn. Allemaal onzin natuurlijk, de koeken bestaan vooral uit suiker, vet en flinke stukken chocolade. Maar je kunt wel goed zien wat erin zit. Daardoor weet je wat je koopt. Op zich heb ik niets tegen de verpakking.

Verpakking 9:

ALBERT HEIJN BIOLOGISCHE TOMATENKETCHUP

Wat is je eerste indruk?

Dit is ketchup van AH *puur&eerlijk*. Ik vind het een aantrekkelijk vormgegeven merk. Wij kopen nogal eens wat van *puur&eerlijk*.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?

Weet je wat het is: ik koop altijd Heinz tomatenketchup, dus dan ga ik niet ineens biologische tomatenketchup kopen. Ik krijg altijd een beetje de indruk: als ik nu biologische tomatenketchup koop, dan moet ik eigenlijk alles biologisch kopen. En dat gaat wel aardig in de papieren lopen. Het probleem is dat je er niet

gauw consequent in bent. Waarom zou ik voor deze keer voor biologisch kiezen, terwijl ik er op andere momenten überhaupt niet over nadenk? Ik wil het best proberen, maar het prijsverschil moet niet te groot zijn. En biologisch moet ook gewoon lekkerder zijn, dan ga je als consument wel over. Ik denk dat dat ook wel argumenten zijn om op een verpakking te zetten. Bijvoorbeeld: ‘smaakt beter’. Of: ‘is gezonder’.

Wat vind je van de verpakking?

Mooi. Puur & eerlijk is een lijn bij Albert Heijn, en dat communiceert het ook heel goed met die witte wikkeltjes. Het ziet er clean uit. En er staat ook biologisch op.

Wat vertelt de verpakking over het product?

Door die merknaam ga je wel denken: dat zou misschien ook wel wat zijn. Maar je moet het echt een keer proberen om erachter te komen of het ook beter smaakt. Ik vind het altijd moeilijk bij die biologische producten: wat koop ik daar nou voor? Dat heb ik bij groenten ook altijd: dan sta ik met twee komkommers in mijn hand; de één is biologisch en de ander niet. De biologische is een paar dubbeltjes duurder. Maar wat is er dan zo biologisch aan die komkommer? Ik heb daar wel een bepaalde informatiebehoefte bij. Alleen het woord biologisch is voor mij niet voldoende om een product te kopen.

Verpakking 10:

DUYVIS CASHEWNOTEN

Wat is je eerste indruk?

Dat zijn wel mijn favoriete nootjes. Zo’n *brown paper*

verpakking, daar trap ik dan wel in.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?

Ja, want die nootjes eten we wel eens. En dat komt inderdaad onder andere door de verpakking. Leuk, zo’n zakje dat rechtop staat, en de verpakking heeft de suggestie van bruin papier. Er staat duidelijk pure & natural op. Dus dan denk je: deze nootjes zullen wel lekkerder zijn dan gewone pinda’s. Waarom? Dat weet ik niet. Dat is vaak toch wel een irrationele beslissing.

Wat vind je van de verpakking?

Prima. De verpakking ziet er aantrekkelijk uit vergeleken met zo’n zak pinda’s.

Wat vertelt de verpakking over het product?

Iets van pure & natural in een blauw kader. Dat is eigenlijk ook onzin, want natuurlijk zijn noten ‘natural’. En ‘pure’, wat is dat eigenlijk? Dus het is ook wel een beetje kretologie, en toch stink je erin. Zeker in combinatie met die kleur.

DEEL 2

Groepje 1: Fair Trade

- Albert Heijn fairtrade chocolade

Bij Fair Trade hoort alleen de Fair Trade chocoladereep van Albert Heijn.

Groepje 2: biologisch

- Albert Heijn biologische muesli
- De Perelaere perensap
- Albert Heijn biologische rijst

- Unox biologische tomaten-crèmesoep

Ik vind Albert Heijn biologische muesli er biologisch uitzien. Het product zelf is natuurlijk ook gezond, dus biologisch en gezond. Er staat ook eco op. En de kleuren kloppen. Al met al heeft het de uitstraling van een biologisch product. Ik zet dit product op de eerste plaats. En deze: biologische tomaten-crèmesoep met biologische tomaat. Toe maar. Ik zie meteen twee keurmerken staan, terwijl ik de achterkant nog niet eens heb bekeken. En dan toch die organic tomato soup. Ik vind die fles perensap er ook biologisch uitzien. De kokosnotenmelk doet zijn best. Maar wat ik lastig vind: als ik producten pak omdat ik ze er biologisch uit vind zien, dan wil ik wel een bevestiging krijgen. Het ziet er zo uit en het ís ook zo. Dat staat er bij de kokosnotenmelk helemaal niet op. Waarom het er biologisch uitziet, wordt niet uitgelegd. Daarom keur ik dat product af. Bij de biologische witte rijst staat het er in grote letters op. En de groene kleur wekt ook wel die indruk.

Groepje 3: ambachtelijk

- De Perelaere perensap
- John Altman cookies
- Albert Heijn biologische muesli
- Albert Heijn aardappelcrisps
- Brabantse mosterd

Ik kies wederom voor het perensap. De chips hebben ook iets ambachtelijks, maar ik weet niet zo goed waarom. Ze hebben verschillende, lekkere aardappeltjes gebruikt, een soort liefhebbersaardappels, en daar hebben ze chips van gemaakt. Ik wil niet beweren dat het een gezond product is, want het zijn toch chips. Ik vind hetzelfde voor de AH muesli gelden. De John Altman cookies

hebben ook iets ambachtelijks door het papieren zakje. Later zag ik pas dat het ook een Fair Trade product is. Het potje mosterd ziet er ook wel ambachtelijk uit. Lijkt ook wel een liefhebbersmerk.

Dit product, HAK fruit fusion, mocht niet meedoen. Wat zit er eigenlijk in? Frisgroen, appel-komkommer-ananas, fruit fusion. Fruitsap met een tikje groente. Zonder conserveringsmiddelen, zonder kleurstoffen, zonder toegevoegde suikers. Dit product doet eigenlijk ook best mee, maar ik heb het helemaal over het hoofd gezien. Ik vind het een beetje een saai flesje.

Die nootjes van Euroshopper doen ook niet mee. De kleuren vind ik er simpelweg niet aantrekkelijk uitzien. Rood en zwart, dat zijn toch geen aantrekkelijke kleuren voor eten? De boodschap is goedkoop.

Die soepzak communiceert vooral grafisch. Het is een zak waar vaker soep in wordt verpakt, alleen nu zit er toevallig biologische soep in. Dus dan zet de producent dat er maar in grote letters op. Het lijkt net of het op de markt staat, met van die schoolbordjes ervoor. Ik zou deze soep wel een keer willen proberen.

SLOTVRAAG

Er is Europese wetgeving in de maak rondom educatieve etikettering, waarbij de plaats van herkomst verplicht op het etiket moet komen te staan. Wat vind je daarvan? Is dat voor jou een argument om een product eerder te kopen? (Zijn er bepaalde producten waarvoor je dat wel/niet belangrijk vindt?)

Ik vind het wel belangrijk, maar ik vind het ook heel complex. Het is lastig te beoordelen. Wij kunnen zoveel producten in Nederland niet meer verbouwen, dus de meeste producten worden geïmporteerd. Nederland is een open economie. Met een verplichte herkomstvermelding gaan we misschien terug naar vroeger; worden landen weer meer zelfvoorzienend. Als sinaasappels uit Israël komen, is dat dan beter of slechter dan wanneer ze uit Griekenland komen? Ik weet het niet. Sperzieboontjes uit Afrika zijn misschien wel beter dan de boontjes die we in Nederland met veel energie in de kas kweken. Ik vind het moeilijk in te schatten. Bovendien brengt zulke etikettering extra kosten met zich mee; dat zie je terug in de prijs.

Bijlage 4c

Interview respondent 3

Vrouw, 32 jaar, is client services director bij Brandnew.design

INLEIDENDE VRAGEN

Hoe vaak doe je boodschappen?
Gemiddeld vier keer per week. Meestal bij de Albert Heijn, maar ook bij andere supermarkten om te kijken wat er bij andere retailers gebeurt. In het weekend ga ik nog wel eens naar speciaalzaken. Dat vind ik leuk. Ik ben niet iemand die naar de natuurwinkel gaat.

Waar let je op als je een product koopt? Waarop nog meer?
Of ik het lekker vind. Of ik het merk leuk vind. En dan kijk ik naar de prijs.

Welke rol speelt de verpakking voor jou?
Een hele grote rol. Ik kan echt vanwege het design producten kopen.

DEEL 1

Verpakking 1:
DORSET CEREALS MUESLI

Wat is je eerste indruk?
Leuk merk, leuke verpakking. Mooi. Het is een sympathiek merk.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?
Ja, omdat het product anders is dan andere producten.

Ik vind het leuk dat in een categorie waarin veel grote merken hetzelfde doen, dit merk zijn eigen liedje zingt. Het design spreekt me aan. *(lacht)* Ik ben geen standaardconsument, houd daar rekening mee.

Wat vind je van de verpakking?
Het is esthetisch een heel mooie verpakking. Heel clean, er wordt niet te veel verteld, het is gewoon een heel prettige verpakking.

Wat vertelt de verpakking over het product?
Dat het een natuurlijk product is. Er is niets aan het product toegevoegd wat er niet in hoort te zitten. Non-processed, om het in Engelse termen uit te drukken. Ik denk dat het een lekker product is.

Verpakking 2:
HEINZ TOMATENKETCHUP

Wat is je eerste indruk?
De enige echte, een icoon. Aantrekkelijk product; mijn merk.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?
Ja. Ik ben een loyal user.

Wat vind je van de verpakking?
Heinz is een icoon. Ik kan er niet zoveel over zeggen. Ik vind de verpakking aantrekkelijk. Het voelt goed aan. En nogmaals: het is the one and only. En dat straalt het product ook uit.

Wat vertelt de verpakking over het product?
Helemaal niets. Het gaat hier meer over het merk.

De verpakking zegt niets over het product. Het is duidelijk dat er tomatenketchup inzit. Er is maar één tomatenketchup en dat is Heinz in mijn optiek. Dat voel je ook, dat trotse. Ik vind andere ketchupmerken simpelweg niet lekker, dus dat draagt ook niet bij.

Verpakking 3:
LU TIME OUT ROBUUSTE KOEKEN

Wat is je eerste indruk?
Koekjes. Lekker grote koeken; van de concurrent. That's it.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?
Nee. Ik ben trouw aan mijn eigen merken, dus ik koop het niet. Mijn vriendje zou er wel mee thuis kunnen komen, maar ik koop koekjes van Verkade of Sultana. Hoe mooi de verpakking ook kan zijn, ik koop het niet.

Wat vind je van de verpakking?
Prima, het is een goede verpakking. Lekkere koeken. Het welbekende Time Out grid. Het is verzorgd. Ik weet niet of de koeken ook heel lekker zijn.

Wat vertelt de verpakking over het product?
Ik weet dat het enorm grote chocolate chip cookies zijn, maar dat straalt niet van de verpakking af.

Verpakking 4:
HEMA KOFFIEPADS

Wat is je eerste indruk?
Aantrekkelijke verpakking, anders dan anders, lekkere koffie. Fair Trade zag ik ook.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?
Ik zou het product kopen vanwege het design.

Wat vind je van de verpakking?
O, het is niet eens Fair Trade. Rainforest Alliance. Het is een mooie verpakking, goed gedaan. Ik vind het aantrekkelijk omdat het anders is.

Wat vertelt de verpakking over het product?
Dat het gewoon koffiepads zijn. Ik heb geen idee. Het is de Hema-variant. Dat is het leuke: Hema is een merk dat eigenlijk soortgelijke producten aanbiedt, maar dan in een designjasje. Dus het zijn in mijn optiek gewoon koffiepads. Daarnaast heeft het product het Rainforest Alliance Certified keurmerk. Dat is leuk, maar voor mij niet heel belangrijk.

Verpakking 5:
ARBORIO RIJST

Wat is je eerste indruk?
Dit is de authentieke Arborio rijst. Het ziet er heel authentiek uit.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?
Ja. Ik ben gevoelig voor dit soort dingen. Ik vind dit een leuk product.

Wat vind je van de verpakking?
Het voelt heel authentiek aan, alsof je het letterlijk uit Italië meeneemt.

Wat vertelt de verpakking over het product?
Dat het goede rijst is. Ik verwacht dat het echt

Italiaanse risottorijst is. Ik geloof dit wel.

Verpakking 6:
ALBERT HEIJN CHAMPIGNONPATÉ

Wat is je eerste indruk?
Jammer, maar helaas. Leuk geprobeerd Albert Heijn. Het is gewoon smerige champignonpaté. Ze proberen het er heel erg authentiek uit te laten zien, maar het voelt niet goed. Het is allemaal net te modern. Het doekje helpt heel erg om authenticiteit over te brengen. Maar de rest van de verpakking speelt daar niet op in. Het lettertype is naar mijn idee ook te strak. Albert Heijn kan beter voor zichzelf een authentieke lijn bedenken, in plaats van iets authentieks na te doen. Het is hetzelfde verhaal als de rijstverpakking van net. Als je daar een AH logo op zet, dan geloof ik het niet. Op het moment dat je iets ‘eigens’ bedenkt, dan geloof ik er wel in.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?
Nee.

Wat vind je van de verpakking?
Jammer. Het is leuk gebracht, maar het is het echt niet. Albert Heijn is groot genoeg om zijn eigen broek op te houden, dus ze moeten ook hun eigen authentieke taal leren. Het strakke en blauwe van het etiket staat voor een heel andere wereld dan de wereld waar het doekje voor staat. Dat botst met elkaar. Het merk Gijs ziet er ook heel modern uit, maar dat heeft een eigen stijl gekregen. Dit is geen eigen stijl, dit is een stijl jatten. Dat matcht niet helemaal.

Wat vertelt de verpakking over het product?

(zie de vorige vraag)

Verpakking 7:
DE RUIJTER HAGELSLAG

Wat is je eerste indruk?
Wederom the one and only. In mijn optiek is De Ruijter de enige hagelslagleverancier van deze wereld. Dat is niet helemaal waar, want ik heb nog een favoriet. Maar wel de enige onder de consumentenmerken. Ik heb ook meteen herinneringen aan vroeger.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?
Ja.

Wat vind je van de verpakking?
Een klassieker. Ook weer een icoon qua uitstraling. Ik vind het goed dat ze niet veel aan de verpakking rommelen. Ik vind de hele stijl aantrekkelijk, hoewel het geen lekkere verpakking is. Je denkt niet: jum, daar heb ik zin in. Het is meer herinnering en emotie die je bij deze verpakking voelt, net als bij Heinz tomatenketchup. Al jarenlang is Heinz de lekkerste en daarnaast heb je altijd naar dezelfde fles zitten kijken. Dat is hier ook het geval. Het is een stukje emotie en herinnering.

Wat vertelt de verpakking over het product?
(zie de vorige vraag)

Verpakking 8:
ALBERT HEIJN BIOLOGISCHE TOMATENKETCHUP

Wat is je eerste indruk?
Niet voor mij. Tomatenketchup van Heinz vind

ik lekkerder. En heel eerlijk gezegd ben ik niet zo bezig met biologisch. Waar ik wel mee bezig ben is dierenwelzijn, dus ik koop wel scharrelvlees en ander biologisch vlees. Bij groentes boeit het me niet echt. Dierenwelzijn en Fair Trade, daar geloof ik in. De rest laat ik gewoon staan.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?
Nee.

Wat vind je van de verpakking?
Keurig en netjes. Albert Heijn heeft een mooi systeem ontwikkeld om de verschillende vormen van duurzaamheid naar voren te laten komen. De producten voelen ook als zodanig, alsof er niets mee is gedaan. Maar het zijn natuurlijk geen lekkere verpakkingen; het gaat alleen maar om het communiceren van duurzaamheid. Toch kunnen duurzame verpakkingen er wel degelijk aantrekkelijk uitzien. Ik vraag me ook af of consumenten doorhebben wat het verschil is tussen de verschillende labelkleuren die Albert Heijn hanteert. Duurzaamheid is nog heel lastig, maar gaandeweg zal dat wel goed komen. Het is een complex onderwerp. En dan heb we het nog niet over de duurzaamheidskwesties op verpakkingsgebied die daar nog onder liggen.

Wat vertelt de verpakking over het product?
(zie de vorige vraag)

Verpakking 9:
DUYVIS CASHEWNOTEN

Wat is je eerste indruk?
Cashewnootjes. Ik ken dit product toevallig. Het zijn

geroosterde cashewnoten, dus ze zijn minder vet.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?
Ja, ik koop het.

Wat vind je van de verpakking?
Netjes. Keurig. Ik begrijp niet wat ze met ‘great taste, great value’ bedoelen. Het is een prima verpakking, what you see is what you get. Het voelt vrij natuurlijk aan. Dat craft papier is jarenlang gebruikt als uiting van natuurlijkheid. Wat dat betreft is het een beetje achterhaald. Het verwijst ook wel naar het craft papiertje dat je op de markt krijgt als je nootjes koopt.

Wat vertelt de verpakking over het product?
Dat er zout op zit. Ik verwacht gewone cashewnoten. En dat ze natuurlijk zijn, maar dat zijn noten altijd. Natuurlijk is een beetje achterhaald. Een koekje kan bijvoorbeeld niet natuurlijk zijn, terwijl de ingrediënten wel weer natuurlijk zijn. Een noot is een noot, ze komt gewoon uit de natuur, kan worden geroosterd of in de oven worden gebrand en that’s it. Ik vind het altijd een beetje wassen neus.

Verpakking 10:
COTE D’OR CHOCOLADE

Wat is je eerste indruk?
Een authentieke verpakking. Het moet lekkere chocolade zijn. Cote d’Or staat voor lekkere chocolade, ook wel verwennende chocolade. De verpakking ziet er authentiek uit dus ik geloof er wel in.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?

Ik ben niet zo’n chocoladefan maar ik zou het wel kopen.

Wat vind je van de verpakking?

Het is een heel mooie, aantrekkelijke, authentieke verpakking. Het grappige is dat je soms niet kunt zien hoe een product eruit ziet, terwijl het wel lekker lijkt. Ik vind het een hele mooie verpakking.

Wat vertelt de verpakking over het product?

Het is waarschijnlijk zwarte chocolade, Noir de Noir. Ik denk dat het echt pure chocolade is.

DEEL 2

Groepje 1: Fair Trade

- Albert Heijn fairtrade chocolade

Het Albert Heijn *puur&eerlijk* logo helpt natuurlijk heel erg om aan te geven dat het een duurzaam product is. Hier gaat het om het Fair Trade aspect. Dat herken je ook aan het Max Havelaar logo.

Groepje 2: ambachtelijk

- De Perelaere perensap
- Brabantse mosterd

Ik heb twee producten uitgekozen. Dit product, zachte Brabantse mosterd, communiceert puur visueel. Er staat op: recept anno 2003, natuurlijk lekker. Het ziet eruit alsof het mannetje op de hoek zelf zijn labels zit te printen. Met zonne-energie bereid, geweldig. Het helpt als op de verpakking een streek staat aangeduid, of iemands naam wordt vermeld. Gek genoeg heb ik dat niet bij de John Altman cookies. Wel grappig dat het Brabantse mosterd is, terwijl op de verpakking staat: ‘de

beste melange van Texelse en Canadese mosterdzaden gemalen in Zierikzee’. Dus hoe streekgebonden is het?

De Perelaere is een zijproduct van de Appelaere. De Appelaere is een heel sympathiek familiebedrijf, waar nog best veel met de hand wordt gewerkt. Dat voel je er ook echt aan. Heel sympathiek.

Groepje 3: biologisch

- Albert Heijn biologische muesli
- Albert Heijn biologische rijst
- Marks & Spencer organic tomato soup
- Unox biologische tomaten-crèmesoep
- Zonnatura champignonpaté

Bij sommige producten lees je op de verpakking dat het biologisch is. Bij andere producten weet je het. Zonnatura staat voor biologisch producten. Op het soepblik staat ‘organic’. Bij Albert Heijn *puur&eerlijk* staat het groene label voor biologisch. Of ik de producten er ook biologisch uit vind zien? Niet per se. Nee, niet. Misschien deze Unox soep, maar dat komt ook doordat het een geladen merk is. Ik heb geen beeld van hoe een biologisch product er voor mij uit zou zien. Het probleem bij duurzaamheid is dat er geen eenduidigheid bestaat over de begrippen die ermee samenhangen. Dat zie je bij al deze begrippen. De verbeelding van puur is ongeveer hetzelfde als de verbeelding van natuurlijk. De verbeelding van biologisch kan daar ook bij. De verbeelding van ambachtelijk kan daar ook weer bij. Fair Trade heeft ook niet echt één beeld, maar een icoon. Daaraan herken je dat een product Fair Trade is. Het issue van duurzaamheid in producten is dat er weinig verschillen zijn in de verbeelding van verschillende duurzaamheidsaspecten.

SLOTVRAAG

Er is Europese wetgeving in de maak rondom educatieve etikettering, waarbij de plaats van herkomst verplicht op het etiket moet komen te staan. Wat vind je daarvan? Is dat voor jou een argument om een product eerder te kopen? (Zijn er bepaalde producten waarvoor je dat wel/niet belangrijk vindt?)

Dat gebeurt toch al? Volgens mij is dat een richtlijn die allang is opgestart. Je ziet het altijd bij eieren en groentes. Of ik het belangrijk vind? Ik vind het leuk om te weten waar producten vandaan komen. Mensen stoppen hun ziel en zaligheid in de productie van voedsel. Dat zie en voel je helemaal niet meer op het moment dat je in de supermarkt staat. Daarom is het leuk om te weten waar een product vandaan komt. Dan kom je dichterbij de persoon die het product gemaakt heeft. Eerlijk gezegd maakt het mij niet of een product uit Vietnam of Maleisië komt, mits het maar lekker is. Daar ben ik heel makkelijk in. Ik vind het leuk als een product uit de buurt komt. Dat speelt in op een emotie. Dat vind ik positief.

Bijlage 4d

Interview respondent 4

Vrouw, 27 jaar, studeert Psychologie

INLEIDENDE VRAGEN

Hoe vaak doe je boodschappen?

Dagelijks. Meestal bij de Albert Heijn, Dirk van den Broek, Lidl en op de markt. Bij de natuurwinkel ook.

Waar let je op als je een product koopt? Waarop nog meer?

Of het gezond is. Ook wel hoe het verpakt is. Ik koop niet vaak dingen die per stuk verpakt zijn. En verder let ik op de ingrediënten. En de prijs.

Welke rol speelt de verpakking voor jou?

Niet zo'n bewuste rol, maar ik heb als stelregel dat een product niet te veel verpakkingsmateriaal mag hebben.

DEEL 1

Verpakking 1:

LU TIME OUT ROBUUSTE KOEKEN

Wat is je eerste indruk?

O, die zijn lekker. Het doet me denken aan de ontgroening van mijn studentenvereniging, aangezien ik toen altijd robuuste koeken van Bolletje in mijn tas had. Het brengt een herinnering omhoog.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?

Ja. Omdat ik weet dat ik ze heel lekker vind.

Wat vind je van de verpakking?

O, dit is ook Time Out. Ik vind deze koeken dus heel lekker. Die andere zijn per stuk verpakt, ik begrijp niet waarom ze dat doen. Ik vind de verpakking wel mooi. Ik ben blij dat het één verpakking is. Ik vind de kleuren goed gekozen, aangezien dat 'robuuste' iets ouderwets heeft.

Wat vertelt de verpakking over het product?

Ik verwacht dat het stevige koeken zijn, aangezien er 'robuuste koeken' op de verpakking staat. Verder verwacht ik dat er amandelen en chocolade inzit. Zonder kunstmatige kleurstoffen: dat vind ik nou weer onzin. Wat zit er dan wel in? Ik kijk altijd wat er in een product zit. Ik denk wel dat de koekjes lekker zijn, omdat ik vind dat LU lekkere producten heeft. Time Out vind ik ook heel lekker.

Verpakking 2:

HEINZ TOMATENKETCHUP

Wat is je eerste indruk?

Glas, goed voor het milieu. Tomatenketchup, vrij gezond. Het merk is Heinz. Verder vond ik het een kleine verpakking.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?

Nee, ik koop nooit ketchup. Dat ligt niet aan de verpakking, maar ik eet simpelweg nooit ketchup.

Wat vind je van de verpakking?

Ik weet het eigenlijk niet precies, maar volgens mij is het beter dat het van glas is. Ik vind het ook iets stijlvoller dat de verpakking van glas is. Je hebt ook

ketchupflessen van plastic. Verder is de verpakking heel simpel.

Wat vertelt de verpakking over het product?

Wat het is, wat erin zit, de voedingswaarde en iets over het merk. De vormgeving vertelt niet echt iets over het product. Ik vind het een vrij neutrale verpakking. Het is gewoon een fles.

Verpakking 3:
HEMA KOFFIEPADS

Wat is je eerste indruk?

Dat het me opviel dat de kleur lichtbruin is. Ik zag de naam Dark Roast.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?

Ik heb geen Senseo apparaat, dus ik zou dit product niet kopen. Ik gebruik een Nespresso. Ik vind de verpakking wel mooi.

Wat vind je van de verpakking?

O, ik vind de verpakking mooier dan ik dacht. Nu zie ik pas dat het een houtmotief heeft. Ik had eerst alleen de kleur opgemerkt. Leuk gedaan met die koffieboon. Het is van de Hema. Ik vind het er wel authentiek uitzien. Je ziet natuurlijk dat Rainforest Alliance Certified logo. Ik ben een beetje sceptisch ten aanzien van keurmerken. Ik zie er verder ook niets over staan. O, hier staat het wel. Als ik een Senseo had zou ik het misschien wel kopen.

Wat vertelt de verpakking over het product?

Ik denk dat Dark Roast betekent dat het iets sterkere koffie is. De verpakking vertelt verder dat ze

maatschappelijk verantwoord willen ondernemen. Dat is wel duidelijk. Er staat verder op wat erin zit, wat de ingrediënten zijn, hoeveel pads het zijn en dat het van de Hema is. Ik vind het een mooie verpakking. Ik sta er positief tegenover.

Verpakking 4:
COTE D'OR CHOCOLADE

Wat is je eerste indruk?

Het product deed me aan Parijs denken. Het straalt een beetje een ouderwetse, Moulin Rouge sfeer uit. Ik vind die donkergrijze kleur niet echt bij chocolade passen. Nog nooit gezien ook. En ik zag dat de reep dik is.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?

Ik weet het niet, ik vind die grijze kleur niet erg aansprekend. Misschien zou ik het juist wel als cadeau kopen, omdat het er een beetje chique uitziet. Maar ik koop altijd duurzame chocolade van Tony's Chocolonely. Hoewel bijna elke chocolade tegenwoordig duurzaam is. Maar ik vind die chocolade echt lekker.

Wat vind je van de verpakking?

Het heeft ook wel wat, dat ietwat ouderwetse. Grijs met rood is ook wel weer mooi. Chocolade voor fijnproevers.

Wat vertelt de verpakking over het product?

De verpakking communiceert het merk, wat erin zit. De hoeveelheid calorieën staat op de voorkant. Er staat ook: enkel met cacaoboter. Dat vind ik een beetje loze informatie. Met wat dan niet? Alle ingrediënten staan erop, evenals de voedingswaarde. Het zijn mooie kleuren, alhoewel ik me afvraag of ik ze bij chocolade

vind passen. De verpakking is anders dan de meeste verpakkingen van chocolade. Het is niet glad.

Verpakking 5:
ARBORIO RIJST

Wat is je eerste indruk?
Ik heb geen idee wat het is.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?
Nee, want ik weet niet wat het is. Is het suiker? Het had wel een losse inhoud.

Wat vind je van de verpakking?
O, het is rijst. Italiaans. Het ziet er wel een beetje speciaal uit, bijna alsof je het als een cadeautje zou kunnen geven. Het ziet er daardoor ook duurder uit. Ik koop zelf altijd zilvervliesrijst. Ook omdat dat gezonder is, en biologisch natuurlijk. Ik vind de verpakking wel mooi. En apart om rijst zo te verpakken.

Wat vertelt de verpakking over het product?
Dat er gewoon rijst in zit. Ik vraag me af of de rijst werkelijk zoveel specialer is. Een grote, ronde korrel. Vergeleken met pakjes uit de supermarkt vind ik deze rijst duurder en chiquer. Ik denk dat de rijst misschien ook wel lekkerder is.

Verpakking 6:
DE RUIJTER HAGELSLAG

Wat is je eerste indruk?
Ik denk dat deze hagelslag heel lekker is. Ik was laatst bij iemand op bezoek en die had extra grote hagels van

Venz, lekker! Dus wederom een positieve associatie. Alhoewel ik De Ruijter hagelslag nog nooit geproefd heb.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?
Ja, ik denk het wel. Ik heb toen die Venz gegeten, en dat was echt heel lekker. Daar was ik door verbaasd.

Wat vind je van de verpakking?
Het merk valt meteen op. De Ruijter is een soort marktleider op het gebied van broodbeleg. Ik vind de verpakking wel oké. De informatie is heel duidelijk. De verpakking is van papier, gewoon zoals je gewend bent van De Ruijter. De verpakking is herkenbaar.

Wat vertelt de verpakking over het product?
(zie de vorige vraag)

Verpakking 7:
ALBERT HEIJN BIOLOGISCHE TOMATENKETCHUP

(geen data, voice recorder vol)

Verpakking 8:
ALBERT HEIJN CHAMPIGNONPATÉ

(geen data, voice recorder vol)

Verpakking 9:
DUYVIS CASHEWNOTEN

(geen data, voice recorder vol)

Verpakking 10:
DORSET CEREALS MUESLI

(geen data, voice recorder vol)

DEEL 2

Groepje 1: Fair Trade

- Albert Heijn fairtrade chocolade
- John Altman cookies

Aan de keurmerken kan ik zien dat deze producten Fair Trade zijn. De verpakkingen dragen daar verder niets aan bij.

Groepje 2: biologisch

- Zonnatura champignonpaté
- Albert Heijn biologische rijst
- Albert Heijn biologische muesli
- Unox biologische tomaten-crèmesoep

Aan de keurmerken kan ik zien dat deze producten biologisch zijn. Het keurmerk is best wel sterk. De rondееleieren van Albert Heijn zijn zelfs beter dan biologische eieren, maar ze willen dat keurmerk niet dragen. Bij Zonnatura weet je dat alles biologisch is. Dus dat is gewoon gekoppeld aan de merknaam. Verder vind ik het product er totaal niet biologisch uitzien. Bij de rijst is het anders. De verpakking is groen, de merknaam heeft ‘biologisch’ in de naam en het is rijst. Daarna de muesli. Deze verpakking communiceert ook heel duidelijk omdat er eco op staat. Maar muesli is ook een product dat zich goed leent voor biologisch. Bij die soep heb ik toch mijn twijfels.

Groepje 3: ambachtelijk

- Brabantse mosterd
- De Perelaere perensap

- Marks & Spencer coconut milk
- Albert Heijn aardappelcrisps

Ik vind de mosterd er het meest ambachtelijk uitzien. Daarna het perensap. Ik heb het idee dat dat product regelrecht van de boer komt. De aardappelcrisps hebben ook wel iets ambachtelijks. De kokosnotenmelk vind ik ambachtelijk door de bruine kleur van de verpakking. Bij de chips komt het door de foto. De verpakking is ook niet zo glanzend zoals de chipsverpakkingen van Croky en Lay’s bijvoorbeeld. Het matte van de verpakking maakt het duurzaam.

SLOTVRAAG

Er is Europese wetgeving in de maak rondom educatieve etikettering, waarbij de plaats van herkomst verplicht op het etiket moet komen te staan. Wat vind je daarvan? Is dat voor jou een argument om een product eerder te kopen? (Zijn er bepaalde producten waarvoor je dat wel/niet belangrijk vindt?)

Toen ik dit voor het eerst las, dacht ik: best goed. Maar daarna begreep ik wel dat producenten het erg lastig vinden, want je bent dan gebonden aan één leverancier. En wat ik zelf heel moeilijk vind, is dat tomaten uit Spanje bijvoorbeeld duurzamer zijn dan die uit Nederland. De kassen in Nederland kosten schijnbaar meer energie dan het invliegen van tomaten uit Spanje. Ik vind het vervelend dat je als consument nóóit weet wat nou echt goed is. Dan denk je: je koopt iets uit de buurt, want dat is goed, en dan blijkt dat de productie toch meer energie heeft gekost dan het invliegen van buitenlandse producten. Dus de herkomstinformatie heeft voor mij daardoor minder waarde. Het is niet altijd

zo: hoe dichterbij, hoe beter. Als versproducten relatief duur zijn, dan koop ik ze bij voorbaat niet omdat het schijnbaar niet het geschikte seizoen is. Dus daar let ik wel op. Ik leid uit de prijs af of een product van het huidige seizoen is.

Bijlage 4e

Interview respondent 5

Vrouw, 22 jaar, studeert Industrieel Ontwerpen

INLEIDENDE VRAGEN

Hoe vaak doe je boodschappen?

Vier à vijf keer per week. Bij de Lidl en bij de Coöp. Bij die laatste vooral omdat dat dichtbij is.

Waar let je op als je een product koopt? Waarop nog meer?

Vooral op de ingrediënten en of ik het product lekker vind. En ik let natuurlijk op prijs. Prijs vind ik wel heel belangrijk. De verpakking neem je denk ik onbewust in je keuzes mee.

Welke rol speelt de verpakking voor jou?

Ik denk een onbewuste rol. Als een verpakking er mooi uitziet, dan wordt het product aantrekkelijker. Vooral als er een mooi plaatje opstaat, ga je denken: dat zit erin, dat lijkt me lekker. Maar als een verpakking me niet aanstaat, maar het product en de prijs wel, dan koop ik het product toch. De verpakking beïnvloedt de keuze dus niet direct.

DEEL 1

Verpakking 1:
COTE D'OR CHOCOLADE

Wat is je eerste indruk?

Luxe. En chocolade. Het lijkt me een wat duurdere chocoladesoort.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?

Nee, want ik houd niet van chocolade. Maar de verpakking ziet er wel aantrekkelijk uit. Stel dat ik chocolade lekker zou vinden en de prijs me aan zou staan, dan zou de verpakking me wel bevallen. Dan zou ik denken dat er lekkere chocolade inzit.

Wat vind je van de verpakking?

Ik vind het materiaal een beetje goedkoop. Het lijkt een soort karton. De voorkant vind ik wel chique, maar de zijkant is een beetje slordig. Dat doet afbreuk aan de rest. Maar het blijft wel een hele chique verpakking.

Wat vertelt de verpakking over het product?

Ik zou verwachten dat er een hele pure chocolade inzit, die uit het buitenland komt. Door die olifant in het logo krijg ik het idee dat het chocolade is die uit het buitenland komt. Meer vertelt de verpakking eigenlijk niet over het product.

Verpakking 2:
ARBORIO RIJST

Wat is je eerste indruk?

Een beetje vaag. Ik vind dat de verpakking het product niet goed weergeeft. Het is een ietwat nietszeggende verpakking. Ik dacht dat er iets van rijst opstond. Maar als er rijst in zou zitten, vind ik het nogal een vreemde verpakking voor rijst.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?

Zo op het eerste gezicht niet. De verpakking voldoet niet aan mijn verwachtingspatroon denk ik.

Wat vind je van de verpakking?

Het is dus wel rijst. Er hangt aan de achterkant ook een kaartje aan; dat is leuk. Dat geeft je het idee dat je iets unieks in handen hebt. Maar als zo'n product in het schap van de supermarkt zou staan, zou ik er straal aan voorbij lopen. Bij rijst verwacht je een rechthoekige verpakking. Ik denk dat dit product eerder op zijn plek is in een speciaalzaak. Als dit product bij een winkel als Oil & Vinegar zou staan, dan zou ik het wel eens willen proberen. Een excentrieke verpakking hoort thuis in een excentrieke winkel. Ik vind de verpakking wel leuk.

Wat vertelt de verpakking over het product?

(zie de vorige vraag)

Verpakking 3:

HEINZ TOMATENKETCHUP

Wat is je eerste indruk?

Tomatenketchup. Ik heb niet echt een bepaald gevoel. Het is gewoon tomatenketchup van Heinz.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?

(lacht) Nee, maar dat is omdat ik geen tomatenketchup lust.

Wat vind je van de verpakking?

(lacht) Van dichtbij is de verpakking lelijker. De fles lijkt een beetje op een bierflesje. Maar de verpakking past wel bij het Heinz beeld. Heinz wordt toch wel gezien als de top onder de tomatenketchups, maar die uitstraling heeft deze verpakking niet. Het is meer dat het merk die identiteit in de loop der jaren heeft verworven dan dat de verpakking daarvoor heeft gezorgd.

Wat vertelt de verpakking over het product?

Deze verpakking zegt voor mij niet zo heel veel. Het is gewoon tomatenketchup.

Verpakking 4:

HEMA KOFFIEPADS

Wat is je eerste indruk?

(lacht) Die ken ik al. Ik vind dit product er aantrekkelijk uitzien; als lekkere koffiepads. Nu weet ik toevallig dat deze koffiepads ook nog leuk geprijsd zijn. Al met al een aantrekkelijk product om te kopen.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?

Ja. Ik drink geen koffie, maar als ik koffiepads zou kopen: ja. En dan vooral omdat de verpakking er veel leuker en lekkerder uit ziet. Met zo'n streepje.

Wat vind je van de verpakking?

Nu ik langer kijk denk ik er nog steeds hetzelfde over. Doordat er zo'n logo opstaat, zou je verwachten dat de koffie ergens goed voor is. Bij koffie denk je dan gauw aan Fair Trade. Dat komt ook door de natuurlijke uitstraling van de hele verpakking. De verpakking heeft een houtstructuur en de 'o' van koffie is vervangen door een koffieboon. Ik denk dat het vooral door het houtmotief komt. Ik vind het een leuke verpakking.

Wat vertelt de verpakking over het product?

(zie de vorige vraag)

Verpakking 5:

ALBERT HEIJN CHAMPIGNONPATÉ

Wat is je eerste indruk?

De verpakking ziet er wel schattig uit met dat lapje eroverheen. Alsof het uit grootmoeders tijd komt. Ouderwetse champignonpaté.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?

Nee, maar dat komt doordat het me qua product niet zo aanspreekt.

Wat vind je van de verpakking?

Het is een beetje een ranzige substantie. Dat doekje eroverheen heeft wel wat. Dat geeft echt iets ambachtelijks; zoals oma het vroeger maakte. En dat associeer je toch wel met lekker. Ik vind het wel grappig.

Wat vertelt de verpakking over het product?

Dat het ambachtelijk bereid is, maar ik heb geen idee hoe het zal smaken. Maar ik verwacht dat het lekkerder is dan normale champignonpaté. Ik probeerde me net het product zónder doekje voor te stellen, maar dan zou ik het minder snel kopen. Het doekje voegt voor mij wel wat toe.

Verpakking 6:
ALBERT HEIJN BIOLOGISCHE TOMATENKETCHUP

Wat is je eerste indruk?

Door de verpakking zou ik verwachten dat deze ketchup gezonder is dan andere tomatenketchups. De verpakking ziet er netjes, schoon en wit uit. Rustig qua vormgeving.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?

Als ik tomatenketchup zou kopen, dan zou ik deze fles

denk ik eerder kopen dan Heinz. Dat hangt natuurlijk ook van de prijs af, maar als ik puur op de verpakking afga, dan kies ik voor deze.

Wat vind je van de verpakking?

Ik zou echt verwachten dat deze tomatenketchup gezonder is. En goed voor het milieu, doordat er eco opstaat. Ik wil niet per se zeggen lekkerder, maar wel gezonder. (*lacht*) Ik sta een beetje van mezelf te kijken dat ik me toch zo laat beïnvloeden door de verpakking. In de winkel bestudeer ik ook wel vaak de voedingswaarde.

Wat vertelt de verpakking over het product?

(zie de vorige vraag)

Verpakking 7:
LU TIME OUT ROBUUSTE KOEKEN

Wat is je eerste indruk?

Lekker! Ik heb ze nog nooit gegeten, maar mijn eerste indruk is gewoon lekker. Het is een aantrekkelijk plaatje, en misschien komt dat ook wel doordat de koekjes niet in een doosje zitten, maar in een leuk zakje.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?

Ja, ik zou het wel proberen.

Wat vind je van de verpakking?

Wat zit er eigenlijk in? Amandel en chocolade. Het is een heel aantrekkelijk plaatje. Dit trekt me wel. Dat de koekjes in een zakje zitten in plaats van in een kartonnen doos, draagt ook bij aan het positieve beeld. Op één of andere manier verwacht ik ook iets

knapperigs. Dat komt misschien ook door het plaatje. Ik vind het heel lastig om aan te geven waarom. De hele verpakking ziet er gewoon smakelijk uit. Niet alleen het plaatje, maar de hele vormgeving. De kleuren zijn ook goed gekozen. En de verpakking is een beetje mat.

Wat vertelt de verpakking over het product?
Dat het koeken zijn met een bite. Lekker, met graan.

Verpakking 8:
DE RUIJTER HAGELSLAG

Wat is je eerste indruk?
Hagelslag. De Ruijter zorgt voor een vertrouwd beeld. Ik vind het niet eens een mooie en succesvolle verpakking, maar zo lang als ik mij kan herinneren ziet De Ruijter hagelslag er al zo uit.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?
Ja, maar ik hou niet zo van chocolade. Als ik hagelslag nodig zou hebben, zou ik dit product best willen kopen.

Wat vind je van de verpakking?
Er staat op: sinds 1860. *(lacht)* Ik vraag me af of de verpakking er sinds 1860 al zo uitziet. In ieder geval is er in mijn herinnering nauwelijks iets veranderd. Bij deze verpakking speelt een stukje gewenning mee, want echt mooi is de verpakking niet. Het is een beeld waarmee ik ben opgegroeid. Als deze verpakking nieuw geïntroduceerd zou worden, dan zou ik haar helemaal niet aantrekkelijk vinden. De verpakking ziet er altijd al zo uit.

Wat vertelt de verpakking over het product?

Dat het gewoon hagelslag is. En in dit geval: extra grote hagels. Ik koppel het merk aan de betere hagelslag. Maar dat vertelt de verpakking niet. Dat is mijn merkbeeld.

Verpakking 9:
DUYVIS CASHEWNOTEN

Wat is je eerste indruk?
Dit ziet er lekker uit. Het zijn goed zoute cashewnoten. Een aantrekkelijke verpakking, die er ook een beetje buitenlands uitziet. Het valt me op dat de verpakkingen die ik aantrekkelijk vind allemaal van hetzelfde matte materiaal zijn gemaakt. Ik weet niet eens wat het is. Is het aluminium? Dat spreekt me blijkbaar aan.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?
Ik zou het wel kopen.

Wat vind je van de verpakking?
Het ziet er nog steeds lekker uit, cashews met veel zout. Dat komt door het plaatje denk ik. Ik krijg door de verpakking weer een Fair Trade gevoel. Dat komt doordat het uit het buitenland komt.

Wat vertelt de verpakking over het product?
De nootjes zijn ‘zorgvuldig geselecteerd’ volgens het verhaaltje op de achterkant. Er staat ook op: pure & natural. Premium taste. Dat geeft je het gevoel dat de nootjes zorgvuldig zijn geselecteerd. Je verwacht echt iets bijzonders.

Verpakking 10:
DORSET CEREALS MUESLI

Wat is je eerste indruk?

Dat vind ik moeilijk. Het is muesli. Een beetje apart. Alsof het uit een excentriek winkeltje komt. Het ziet er exclusief uit.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?

Ik weet niet of ik het zou kopen. Het ziet er wel exclusief uit, maar ik heb niet meteen het idee: dat is lekker. Op basis van de eerste indruk twijfel ik.

Wat vind je van de verpakking?

De verpakking heeft een doorkijkje. Het lettertype komt me heel bekend voor; het is een stijl die ik wel vaker zie. Ik zou het niet kopen. Maar het product ziet er wel gezond uit. Ze hebben voor een goedkope, lelijkere verpakking gekozen, want dat is beter voor het milieu. En daardoor wordt de aandacht op het gezonde product gevestigd.

Wat vertelt de verpakking over het product?

Ik heb het idee dat de producent dit product er gezond uit wil laten zien, terwijl het gewone muesli is. Het merk wil te graag. Dat staat me op één of andere manier tegen.

DEEL 2

Groepje 1: gezond

- Marks & Spencer organic tomato soup
- Albert Heijn biologische muesli
- HAK fruit fusion
- De Perelaere perensap
- POM juice

Ik kan gedeeltelijk inschatten wat er in de verpakkingen zit. Ik moet eerlijk zeggen dat ik POM er niet gezond uit vind zien. Doordat ik reclames over dit product heb gezien, associeer ik het met gezond. Maar als ik de verpakking zo zie, denk ik vooral: wat een chemisch drankje. Op het soepblik staat ‘organic’ en er zijn lekkere tomaatjes afgebeeld. Op de verpakking van de biologische muesli staat een leuk plaatje. En de HAK fruit fusion is een fruit-/groentesapje. Net als de perensap. Het sap ziet er gezond uit; de verpakking zegt eigenlijk niet zo veel. De producten die er door de verpakking lekker uitzien, hebben allemaal gezonde en lekkere plaatjes. Komkommer, tomaat, muesli etc.

Groepje 2: puur

- Marks & Spencer organic tomato soup
- De Perelaere perensap

Ik moet even nadenken wat ik puur vind. Het is een moeilijk begrip. Ik zet de organic tomato soup op één. Er staan lekkere tomaten op de verpakking. En er staat heel groot ‘organic’ op. Het is ook geschikt voor vegetariërs, maar dat is tomatenpuree al gauw. Ik verwacht dat de producent heel lekkere rode tomaten heeft uitgezocht en daar tomatenpuree van heeft gemaakt. O, het is soep zie ik nu. (*lacht*) Ik lust geen tomatensoep. Maar het ziet er wel lekker uit. Het perensap ziet er puur uit door het sap. Het ziet eruit alsof je het sapje bij een plaatselijke fruitteler kunt kopen. Het oogt als een streekproduct. Dat is niet omdat ik zag dat het uit Zeeland komt. Het komt puur door de uitstraling van het product.

Groepje 3: milieuvriendelijk

- Marks & Spencer organic tomato soup

- Albert Heijn biologische muesli
- Albert Heijn fairtrade chocolade
- John Altman cookies
- Marks & Spencer coconut milk

Het valt me op dat alle producten die ik heb uitgekozen een schone, nette en simpele verpakking hebben. Kijk bijvoorbeeld naar de andere verpakkingen, bijvoorbeeld de Unox verpakking. Die verpakking is heel druk. Er staat veel informatie op, onder andere dat het product biologisch is, maar ik vind het er überhaupt niet biologisch uitzien. Deze verpakkingen daarentegen zijn rustig; er is veel witruimte. Er is wel wat kleur gebruikt, maar niet teveel. Op de koekjesverpakking staat wel veel informatie, maar ze is verder eentonig qua kleur. De kokosnotenmelk lijkt milieuvriendelijk door de kleur van de verpakking. Eenvoudig, rustig, simpel. De kleuren zijn niet te heftig. De biologische muesli is ook een rustig ogende verpakking.

Ik heb de organic tomato soup drie keer gepakt. Ik vind het een enorm geslaagde verpakking. Het ziet er niet goedkoop uit. Ik associeer de verpakking met lekker en organisch. Door de foto verwacht je dat de soep rijk aan tomaten is. Er staan ook aardig wat keurmerken op, dus het zal wel goed zijn. Ik weet niet zo goed in hoeverre ik me door keurmerken laat leiden. Ik denk dat ik in geval van een gelijke prijs eerder voor een product mét keurmerken zou kiezen. Ze hebben dus alleen invloed bij twijfel.

SLOTVRAAG

Er is Europese wetgeving in de maak rondom educatieve

etikettering, waarbij de plaats van herkomst verplicht op het etiket moet komen te staan. Wat vind je daarvan? Is dat voor jou een argument om een product eerder te kopen? (Zijn er bepaalde producten waarvoor je dat wel/niet belangrijk vindt?)

Ik voel niet per se de behoefte om dat te weten. Het maakt me niet zoveel uit waar iets vandaan komt. Maar misschien dat ik het bij bepaalde producten wel interessant vind. Bij cashewnoten zou ik het bijvoorbeeld wel interessant vinden om te weten waar ze vandaan komen, maar bij tomatenpuree helemaal niet. Het is een beetje productafhankelijk. Bij producten die wij normaalgesproken importeren wil ik wel weten van waaruit ze geïmporteerd zijn. Maar het zegt me natuurlijk weinig of een product uit het ene of andere Afrikaanse land komt. Ik vind het meer van belang om te weten dát het uit een Afrikaans land komt en dat er Fair Trade opstaat, dan dat het uit een kas in Nederland komt. Dat is dan vooral de overweging. Het zou voor mij wel uitmaken of een product geïmporteerd is of dat het in Nederland ambachtelijk is bereid. Dan zou ik zo’n streekproduct wel kopen. Het hangt natuurlijk wel van de prijs af. Ik verwacht van streekproducten dat er minder conserveringsmiddelen zijn gebruikt en dat de producten puurder zijn.

Bijlage 4f

Interview respondent 6

Vrouw, 21 jaar, studeert Communicatiewetenschappen

INLEIDENDE VRAGEN

Hoe vaak doe je boodschappen?

Ongeveer vier keer per week. Bij de Lidl, Sanders, Albert Heijn, Plus en Jumbo. Ik ga af en toe naar de toko. Ik ga wel heel regelmatig naar de markt, bijna elke zaterdag.

Waar let je op als je een product koopt? Waarop nog meer?

Als het om verse producten op de markt gaat, kijk ik of een product er lekker uit ziet. En ik vergelijk de prijzen. In de winkel kijk ik naar de verpakking. Ik denk dat de omgeving van de winkel ook belangrijk is.

Welke rol speelt de verpakking voor jou?

Ik vind dat de verpakking er sowieso chique uit moet zien. En ze moet bij het product passen. De verpakking moet een verlenging zijn van het product.

DEEL 1

Verpakking 1:
COTE D'OR CHOCOLADE

Wat is je eerste indruk?

Een natuurlijk product dat verantwoord gemaakt is. Er is met opzet weinig kleur gebruikt om te laten zien dat het om een natuurlijk product gaat. De chocolade is volgens mij van Cote d'Or. Het product past bij de

reclames die ze maken. Ik denk dat ze vooral proberen te communiceren: verantwoord, natuurlijk product. Dus zonder kleur-, geur- en smaakstoffen.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?

(lacht) Nee, ik houd wel van kleur-, geur- en smaakstoffen. Ik houd van mooiere verpakkingen. Deze verpakking zou er voor mij niet uitspringen tussen mooie gekleurde chocoladeverpakkingen. Deze verpakking zou voor mij niets toevoegen.

Wat vind je van de verpakking?

Ik vind het jammer dat er geen plaatje van de chocolade opstaat. Ik kan me nu namelijk helemaal geen voorstelling maken van wat erin zit. Of deze verpakking in de smaak valt, hangt af van de doelgroep die aangesproken moet worden. Als het de bedoeling is om wat bewustere, oudere mensen aan te spreken, dan zou deze verpakking wel werken. Maar in het algemeen zou dit product er in de winkel niet uitspringen. Ik vind het wel leuk, maar ik zou het niet pakken.

Wat vertelt de verpakking over het product?

Ik denk dat de verpakking vertelt dat het ambachtelijke chocolade is. Chocolade voor de echte kenners. Ik denk dat de verpakking ook communiceert dat het natuurlijk is gemaakt. Dat komt door de kleur. Bovendien is het verpakkingsmateriaal geen plastic maar papier. Dat geeft al een heel ander image. Tot slot zijn er heel weinig kleuren toegevoegd. Daardoor wordt het een beetje een basisproduct. Ik vind het ook echt een verpakking voor zwarte chocolade.

Verpakking 2:

HEMA KOFFIEPADS

Wat is je eerste indruk?

Wel leuk! Ik vind het leuk dat het een zakje is. De kleuren zijn mooi. Het is een glanzend product. Lekker oranje.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?

Ik drink in principe geen koffie, maar het zou me wel aanspreken. Ik zou het wel overwegen.

Wat vind je van de verpakking?

Ik moet zeggen dat ik de verpakking van dichtbij iets minder mooi vind. Het voelt niet echt aan als een zakje. Verder vind ik het geheel er leuk uitzien. Ik denk dat de houtprint voor een natuurlijke uitstraling moet zorgen.

Wat vertelt de verpakking over het product?

De verpakking wekt de indruk dat het een Fair Trade product is. Ik denk dat dat komt door de tekst Dark Roast. Dat klinkt wel Afrikaans. Ook het boontje draagt er aan bij. Ik denk dat het vrij zware koffie is. Van veraf ziet de verpakking er mooi uit, maar het materiaal voelt niet zo lekker. Maar als ik dit product zou zien zou ik het wel kopen.

Verpakking 3:

ALBERT HEIJN BIOLOGISCHE TOMATENKETCHUP

Wat is je eerste indruk?

Ik weet het niet zo goed. Zo'n product koop ik meestal van het huismerk. Dit is een product waar ik niet lang bij stil zou staan. Het zag er wel goed uit, maar niet spectaculair. Ik denk niet dat het op een speciale manier

geproduceerd is. Het is gewoon van een goedkoop merk. Ik vind de verpakking wel leuk, met dat rood en groen.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?

Ik zou het wel kopen.

Wat vind je van de verpakking?

O, het is biologische tomatenketchup. Ik vind de verpakking wel leuk. Ik vind het goed dat het van glas is, dat is natuurlijk beter voor het milieu. Je komt vaak flessen tegen die niet matchen met het etiket. Bij deze verpakking passen fles en etiket echt bij elkaar. Ze hebben hetzelfde kleurenpalet. Dat ziet er goed uit.

Wat vertelt de verpakking over het product?

Het product communiceert niet dat het biologisch is. Biologisch associeer je vaak met een beetje viezig, bruin papier. Dit etiket ziet er te glanzend uit. Ik denk dat het daar aan ligt.

Verpakking 4:

DE RUIJTER HAGELSLAG

Wat is je eerste indruk?

Het ziet er lekker uit. Het ziet er niet per se hip uit, maar het is wel een product dat veel mensen kennen. Ik denk dat het daarom aanspreekt. Met die boterham op de voorkant is het typisch hagelslag en typisch De Ruijter.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?

Ja! Ik koop het best vaak.

Wat vind je van de verpakking?

Nu ik beter kijk ben ik er niet vol van. Die bruine letters vind ik een beetje vies. Maar ik denk dat veel mensen daar niet aan denken als ze dit product zien. Van veraf denk je gewoon: hagelslag. Ik vind de verpakking niet erg aansprekend, ook door dat lijntje in de achtergrond. Ik vind het wel leuk dat er opstaat welke producten De Ruijter nog meer heeft. Maar verder vind ik het niet zo'n mooie verpakking. Dat komt vooral door het kleurgebruik denk ik.

Wat vertelt de verpakking over het product?

Door dat kroontje en dat logo wil De Ruijter misschien communiceren dat het een merk is met een lange traditie. Voor de rest communiceert de verpakking iets van exclusiviteit. Maar vooral dat het product lekker is.

Verpakking 5:
ALBERT HEIJN CHAMPIGNONPATÉ

Wat is je eerste indruk?

Het ziet er een beetje uit alsof je oma het gemaakt heeft, zo met dat doekje eroverheen. Het potje wil misschien ook communiceren dat een duurzaam product is. Misschien natuurlijk of ecologisch geproduceerd. Het ziet er wel leuk uit, maar het is niet iets wat de gemiddelde student zou kopen. Het is voor een wat oudere doelgroep.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?

Nee, het spreekt me helemaal niet aan.

Wat vind je van de verpakking?

Als ik het zo zie vind ik het wel schattig. Door het glazen potje ziet het er ambachtelijk uit. Ook met zo'n richeltje

erop. Het maakt een beetje een ouderwetse indruk en met ouderwets associeer ik toch ambachtelijk. Ik denk dat dit product mensen aanspreekt die van zelfgemaakte producten houden. Ik vind het zelf een beetje poespas, zo'n doekje eromheen. Het heeft helemaal geen toevoeging voor mij.

Wat vertelt de verpakking over het product?

Dit is typisch een product dat je bij de Albert Heijn kunt kopen. Bij de Lidl verkopen ze zulke dingen niet. Ik zou het niet kopen. Waarschijnlijk is het ook helemaal niet biologisch. Ik ben er niet zo van onder de indruk. Het is ambachtelijk bereid dus daarom zal het doekje er wel omheen zitten. De verpakking ziet er wel oké uit, maar het doekje had van mij weg gemogen.

Verpakking 6:
LU TIME OUT ROBUUSTE KOEKEN

Wat is je eerste indruk?

(lacht) Lekker. Ik vind het een mooie verpakking. Juist doordat het een rustige uitstraling heeft en er niet te felle kleuren zijn gebruikt, springt deze verpakking eruit. Verder ziet dit product er wel als een verantwoord tussendoortje uit.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?

Time Out vind ik wel aansprekend. Ik zou het kopen.

Wat vind je van de verpakking?

Als je zo'n verpakking ziet, denk je: lekkere koekjes. Het verpakkingsmateriaal voelt hetzelfde als de Hema koffiepads. Ik vind deze verpakking wel mooier dan de koffiepads door het gebruik van wit. Het is een mooie

verpakking.

Wat vertelt de verpakking over het product?

De verpakking communiceert: verantwoorde koekjes die ook nog eens heel lekker zijn.

Verpakking 7:
DUYVIS CASHEWNOTEN

Wat is je eerste indruk?

Ik vind het nogal bruin. Ik weet niet of deze verpakking er voor mij uit zou springen. De verpakking ziet er wel uit alsof er nootjes in zouden kunnen zitten. Ik vind het wel een prima verpakking, maar ik had zelf misschien een andere kleur gekozen dan bruin.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?

Als ik nootjes nodig zou hebben, zou ik het misschien wel kopen.

Wat vind je van de verpakking?

Ik vind het wel een leuke verpakking. Ik vind dat schepje met zout wel een beetje gek. Doordat het op een cashewnoot lijkt wekt het een beetje verwarring. Het is wel handig dat de voedingswaarde op de voorkant staat. Ik vind de nootjes er niet echt uitspringen. Maar dat komt misschien omdat de producent wil benadrukken dat de nootjes puur en natuurlijk zijn. Verder vind ik het wel een goede verpakking. Toch had ik de verpakking een andere kleur gegeven dan de nootjes zelf.

Wat vertelt de verpakking over het product?

Dat het product puur natuurlijk is. Dat zie je ook terug in het schepje zeezout. Great taste, great value. Ik weet

niet zo goed wat ze daar mee bedoelen. Ze willen wel communiceren dat het een natuurlijk product is, dat het verantwoord geproduceerd is en dat er geen kunstmatige kleur-, geur- en smaakstoffen zijn toegevoegd.

Verpakking 8:
HEINZ TOMATENKETCHUP

Wat is je eerste indruk?

Ik vind het ontwerp heel aansprekend. Het is vrij ouderwets. De fles is al heel lang redelijk hetzelfde gebleven. Ik denk dat dit product scoort omdat het best wel ouderwets is; omdat mensen het kennen. Heinz moet het van merkbekendheid hebben.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?

Ik zou het wel kopen. Het is een beetje een luxeproduct.

Wat vind je van de verpakking?

Ik vind de glazen fles wel bij de leeftijd van het merk passen. Het ontwerp zelf is niet flitsend, maar het dient ter herkenning. Ik vind het leuk dat je het rode van de ketchup in het etiket ziet terugkomen.

Wat vertelt de verpakking over het product?

(zie de vorige vraag)

Verpakking 9:
DORSET CEREALS MUESLI

Wat is je eerste indruk?

Het voelt als een biologisch product. Er staat weinig poespas op de verpakking. Er is gebruik gemaakt van natuurlijke kleuren en er staat een boompje op. Het is

ook fijn dat je ziet wat je koopt. Dat maakt het product transparanter.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?

Ik zou het wel kopen.

Wat vind je van de verpakking?

Ik vind die roestige kleur niet heel aansprekend, maar de kleurencombinatie staat wel fris. Ik vind dat raampje erg prettig. Het ziet er wel uit als een fancy product. Er staat ook veel tekst op. Ik vind het wel gek dat er alleen maar tekst in het Engels opstaat, maar misschien spreekt dat sommige mensen juist aan. Ik vind het een leuk ontwerp.

Wat vertelt de verpakking over het product?

Dat het een wat chiquer en exclusiever product is dat niet in elke supermarkt verkrijgbaar is. En dat het natuurlijk geproduceerd is. Het gaat niet om de poespas maar om een echt goed product.

Verpakking 10:
ARBORIO RIJST

Wat is je eerste indruk?

Het is wat chiquere rijst. De verpakking geeft een Max Havelaar gevoel. Ik heb het idee dat er aan deze rijst meer zorg is besteed dan aan gewone rijst. Er is ook meer werk van de verpakking gemaakt. Ik vind het kleurenpalet van wit en groen ook wel mooi. Ik vind het altijd goed als er maar twee kleuren gebruikt worden. Dat is strak.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?

Dat zou voor mij aan het prijsverschil liggen. Als het heel veel duurder is zou ik het niet kopen. Als er geen prijsverschil is zou ik het zeker kopen.

Wat vind je van de verpakking?

Ik vind het echt een leuke verpakking. Het roept dezelfde gevoelens op als veel pizzareclames. Het voelt als een ambachtelijk product waar een Italiaanse familie haar best op heeft gedaan. Ook leuk dat er een adres op de achterkant staat.

Wat vertelt de verpakking over het product?

Misschien zit er volkoren rijst in. Ik heb het gevoel dat witte rijst niet uit Italië wordt geïmporteerd. Het ziet eruit als speciale rijst en voor mij is speciale rijst geen witte rijst, maar notenrijst of iets dergelijks. Ik zie hier staan dat het rijst is voor een toetje. Het receptje draagt bij aan het idee dat het product met zorg is samengesteld.

DEEL 2

Groepje 1: gezond

- Albert Heijn biologische muesli
- HAK fruit fusion
- Unox biologische tomaten-crèmesoep
- Albert Heijn aardappelcrisps

Ik vind de chips er gezond uitzien omdat het aardappelcrisps zijn. Ik weet eigenlijk niet waarom ik het dacht. Deze chips zien eruit als een gezonde versie van normale chips. Er staat op: in zonnebloemolie gebakken en rijk aan voedingsvezels. Het zijn nog steeds ongezonde chips maar ze zijn wel gezonder dan normale

chips.

Dan HAK fruit fusion. Ik denk dat HAK sowieso een reputatie heeft dat ze veel groente- en fruitproducten maken. Bij groenten en fruit denk ik altijd aan gezond, dus daarom dacht ik dat dit product gezond zou zijn. Het groene plaatje heeft er wel aan bijgedragen dat ik dacht dat het gezond zou zijn, en daardoor ook biologisch. Ook door de vruchten op de verpakking denk ik meteen aan gezond. Dit product ziet eruit als een bewuste keuze.

Ik heb de Unox tomatensoep eerder gepakt dan de tomatensoep uit blik. Ik weet niet precies waarom maar deze soep ziet er gezonder uit. Er is veel met groen en rood gewerkt. Dat geeft een natuurlijke en biologische uitstraling. Er staat ook een keurmerk op de verpakking. Hoewel ik daar nooit op let is het me nu wel opgevallen.

Groepje 2: ambachtelijk

- De Perelaere perensap
- Brabantse mosterd
- Albert Heijn fairtrade chocolade
- John Altman cookies

Ik denk dat ik de perensap ambachtelijk vind door de verpakking. Ambachtelijk is voor mij een product dat met de hand is gemaakt en dat je bij de boer zou kunnen kopen. De John Altman koekjes zien er ambachtelijk uit door de verpakking. De koekjes zijn ook een beetje vermorzeld. Ze zien eruit alsof ik ze zelf had kunnen maken. De mosterd vind ik er ambachtelijk uitzien omdat het een glazen potje is. Er zit ook een speciaal richeltje op. Het geheel ziet er anders uit dan producten uit de fabriek. Het etiket

maakt ook een beetje een ouderwetse indruk; met ouderwets associeer ik ambachtelijk. De chocolade is Fair Trade. Daardoor ga ik snel aan Afrika denken. En bij Afrika denk ik aan handwerk, omdat ze daar niet of nauwelijks machines gebruiken. De handen op de verpakking dragen ook bij aan dat beeld.

Groepje 3: biologisch

- Unox biologische tomaten-crèmesoep
- De Perelaere perensap
- Zonnatura champignonpaté
- Albert Heijn biologische rijst
- Marks & Spencer organic tomato soup

Op de rijstverpakking staat dat het een biologisch product is. Ik ga er vanuit dat dat waar is. Zonnatura is voor mij echt een merk dat je in natuurwinkels koopt. Dus dat associeer ik meteen met biologisch en vrij van kleur-, geur- en smaakstoffen. Bij de soep link ik organisch met biologisch. Die twee zitten een beetje in dezelfde categorie. De perensap heb ik uitgekozen omdat het ambachtelijk bereid is. Tot slot staat op de verpakking van Unox tomatensoep vermeld dat het biologisch is.

Hoewel de Zonnatura champignonpaté niet heel duidelijk communiceert dat het biologisch is, heb ik toch meer vertrouwen in een merk met een goed imago dan het biologische eigen merk van Albert Heijn.

Ik zet de Unox tomatensoep op de eerste plaats omdat het er zo expliciet opstaat.

SLOTVRAAG

Er is Europese wetgeving in de maak rondom educatieve etikettering, waarbij de plaats van herkomst verplicht op het etiket moet komen te staan. Wat vind je daarvan? Is dat voor jou een argument om een product eerder te kopen? (Zijn er bepaalde producten waarvoor je dat wel/niet belangrijk vindt?)

Ik denk niet dat het voor mij een argument is om een product eerder te kopen. Ik merk dat ik het wel leuk vind. Ik kijk er in de winkel niet bewust naar, maar ik vind het bij deze producten wel leuk dat de perensap uit Zeeland en de rijst uit Italië komt. Dat geeft de producten een bepaalde identiteit. Ik zou producten uit de regio niet eerder kopen dan importproducten. Voor mij zijn producten uit de regio niet per se beter; het gaat uiteindelijk om de kwaliteit van een product, en niet om de herkomst. Samengevat: ik let er wel op, maar het maakt me eigenlijk niet uit.

Bijlage 4g

Interview respondent 7

Vrouw, 18 jaar, studeert Advanced Technology

INLEIDENDE VRAGEN

Hoe vaak doe je boodschappen?
Eén tot twee keer in de week. Meestal bij de Coöp, dat is lekker dichtbij. Maar ik ga ook wel naar de Albert Heijn.

Waar let je op als je een product koopt? Waarop nog meer?
In eerste instantie let ik op de prijs. En verder ga ik af op ervaringen. Als ik weet dat een product lekker is, dan koop ik het sneller.

Welke rol speelt de verpakking voor jou?
Ik probeer me niet te laten beïnvloeden door een verpakking, maar dat gebeurt natuurlijk wel. Die nieuwe verpakkingen van Euroshopper in het rood met wit, die laat ik toch liever staan. Die zien er zo goedkoop uit. Stiekem speelt de verpakking wel een grote rol.

DEEL 1

Verpakking 1:
DUYVIS CASHEWNOTEN

Wat is je eerste indruk?
Het is een A-merk, dus het zal wel een duur product zijn. Er is veel aandacht besteed aan de verpakking. De verpakking moet het product een duurzaam tintje meegeven. Ik zag Pure & Natural staan, dat zijn echt van die feel good termen.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?
(lacht) Ik hou niet zo van borrelnootjes. Als het iets anders was geweest, dan zou ik het waarschijnlijk wel kopen. Niet in eerste instantie, maar om een keer iets anders te proeven.

Wat vind je van de verpakking?
O, het zijn cashewnoten, die vind ik wel lekker. Ik vind de verpakking vrij neutraal. Het is een soort plastic of aluminium, maar het heeft de uitstraling van een papieren zak. Dat vind ik wel grappig. Het past ook wel bij de slogan die ze gebruiken. De verpakking ziet er ook sophisticated uit. Mensen die een beetje verantwoorde keuzes maken gebruiken dit soort producten. Alleen ik vind die blauwe en gele kaders niet zo mooi; die zien er een beetje goedkoop uit.

Wat vertelt de verpakking over het product?
De verpakking is bewust op deze manier vormgegeven. Het product geeft een ambachtelijk, huiselijk gevoel; een gevoel van dichtbij.

Verpakking 2:
ALBERT HEIJN BIOLOGISCHE TOMATENKETCHUP

Wat is je eerste indruk?
Simpel, maar dat vind ik ook wel goed. Het is een no-nonsense product. Het ziet eruit alsof ze niet hun best hebben gedaan om te marketen. Dat vind ik altijd wel fijn. Je wordt altijd zo doodgegooid met claims. Dit is gewoon simpel, maar wel groen. Dus het is ook goed voor de rest van de wereld.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?

Als ik biologisch zou willen kopen, denk ik van wel. Ik zou dit product eerder kopen dan de borrelnootjes, die zien er toch een beetje gemaakt uit. Dat heb ik bij deze verpakking minder; dit product is veel minder gemarket.

Wat vind je van de verpakking?

Ik vind hem heel mooi. Ze hebben een beetje natuurtinten gebruikt. Er staat puur en eerlijk op, maar dat staat overal op tegenwoordig. Ik vind het een hele mooie, simpele verpakking. Het geeft de indruk dat er een goed product inzit. Het ziet er ook uit als een zuinig product, alsof er geen geld is verspild aan onnodige dingen. Dat spreekt me aan.

Wat vertelt de verpakking over het product?

Dat vind ik wel lastig. Ik krijg sowieso een positief beeld. De makers hebben geprobeerd om het milieu niet te veel te belasten. Ik krijg ook het gevoel dat het een eerlijk product is; dat de tomaten afkomstig zijn van kleine arme boeren.

Verpakking 3:
COTE D'OR CHOCOLADE

Wat is je eerste indruk?

O, lekker!

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?

Ja, maar wel als een luxeproduct. Het straalt uit alsof het iets is om jezelf mee te verwennen. Het is speciale, extra lekkere, extra fijne chocolade.

Wat vind je van de verpakking?

Deze verpakking is lekker simpel. Niet te veel gedoe. Ik

vind het mooi dat de merknaam er prominent opstaat. De tv-reclames van Cote d'Or vind ik ook altijd goed. Lekker *feel good*.

Wat vertelt de verpakking over het product?

Ik krijg van deze verpakking een heel natuurlijk, organisch gevoel. Het doet niet denken aan massaproductie. Dat komt denk ik door de papiersoort en de kleuren die zijn gebruikt. Het ziet er ook niet uit alsof het gedrukt of geprint is.

Verpakking 4:
ALBERT HEIJN CHAMPIGNONPATÉ

Wat is je eerste indruk?

Anders. Dit product is niet zozeer goed voor de wereld, maar meer goed voor jezelf. Dat doekje geeft een nostalgisch gevoel. Ik associeer het met huisgemaakte jam van je oma. Maar de verpakking communiceert vooral lekker; zelfgemaakte producten zijn altijd veel lekkerder dan producten uit de winkel.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?

Nee. Ik weet eigenlijk niet waarom. Dit soort producten zie je nooit in de winkel. Het is zinloos om er zo'n doekje omheen te doen. Dat vind je niet in de supermarkt. Als ik zo'n product bij een Italiaans vrouwtje langs de straat zou zien staan, dan zou ik het wel kopen. Dat is écht. Dit geeft een gevoel dat het echt is, terwijl het in een grote supermarkt verkocht wordt. Dat klopt niet. Dat geeft een fake gevoel en daar houd ik niet zo van.

Wat vind je van de verpakking?

O, het is paté. Ik zat aan jam te denken. Ik vind het

wel leuk; het staat wel schattig. Het etiketje is lekker simpel. Er staat gewoon op wat het is. Niet van die ellenlange verhalen.

Wat vertelt de verpakking over het product?

Ik denk dat het heel lekkere champignonpaté is. Dat komt waarschijnlijk doordat het doet denken aan huisgemaakt.

Verpakking 5:

HEMA KOFFIEPADS

Wat is je eerste indruk?

Dit vind ik een mooie verpakking: simpel, niet te veel gedoe en er is vooral met tekst gewerkt. Zo'n natuurlijke achtergrond maakt het geheel ook mooier.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?

Afgezien van het feit dat ik geen koffie drink zou ik het denk ik wel kopen. Ik zou dit product verkiezen boven andere merken die minder deze uitstraling hebben.

Wat vind je van de verpakking?

Ik vind de verpakking echt mooi. Ik houd wel van simpel. Het is heel duidelijk wat voor product het is; wat er in de verpakking zit. De koffieboon en de houtprint geven een natuurlijk, kleinschalig gevoel. Het zilver van het logo zorgt juist voor een wat chiquer karakter. Dat is mooi.

Wat vertelt de verpakking over het product?

Ik verwacht dat het product duurzaam geproduceerd is. Ik denk niet dat het veel lekkerder zal zijn dan andere koffie. Dat duurzame aspect leid ik af uit het keurmerk

op de voorkant. Hoewel, bij de eerste indruk had ik ook al dat duurzame gevoel. Dat werd veroorzaakt door de natuurprint.

Verpakking 6:

DORSET CEREALS MUESLI

Wat is je eerste indruk?

Ik vind het een beetje een drukke verpakking. Het duurde even voordat ik doorhad wat het is. Ik vind het leuk dat je kan zien wat erin zit. Ook deze verpakking is heel simpel opgebouwd. Het geheel oogt wel een beetje kinderlijk door die tekening van dat blaadje.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?

Nee, ik denk het niet. Het kleurenschema vind ik een beetje vreemd. Ik vind het niet zo passen bij wat erin zit. Tegen een bruine achtergrond staat een takje met verschillende gekleurde blaadjes. Dat doet mij niet denken aan muesli. Er botst iets.

Wat vind je van de verpakking?

Ik vind het moeilijk. Aan de ene kant vind ik de combinatie van kleur en typografie simpel en chique. Maar het plaatje op de voorkant is net iets te kinderlijk. Daardoor is het in strijd met het duurzame aspect. Het is namelijk een heel volwassen onderwerp. De simpele illustratie draagt daar niet aan bij. Maar zo'n raampje vind ik wel leuk. Dan hoeft je niet alleen af te gaan op de verpakking.

Wat vertelt de verpakking over het product?

Niets speciaals. Ik denk niet dat deze muesli anders zal smaken dan de muesli van een merk dat niet zo op

duurzaamheid promoot. Het duurzame gevoel is in dit geval alleen met milieuaspecten verbonden.

Verpakking 7:
HEINZ TOMATENKETCHUP

Wat is je eerste indruk?
Vrij gewoontjes. Ik vind het wel wat hebben. Lekker simpel. Ik krijg bij verpakkingen met veel promotie altijd het gevoel dat het merk dat kennelijk nodig heeft. Mensen hebben dan blijkbaar niet zo’n goed beeld van waar je als merk mee bezig bent. Een simpele verpakking kan ik daardoor wel waarderen.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?
Ja, omdat ik het gevoel heb dat Heinz zijn zaakjes voor elkaar heeft. Er zijn niet allerlei trucs nodig om mij over te halen.

Wat vind je van de verpakking?
De verpakking ziet er niet specifiek duurzaam uit. Het is vast wel lekkere ketchup, want Heinz is een groot merk. Het goudbruine, groene randje en het plantje geven een beetje een natuurlijk gevoel, maar niet zeer uitgesproken. Ik vind het geheel wel mooi.

Wat vertelt de verpakking over het product?
(zie de vorige vraag)

Verpakking 8:
ARBORIO RIJST

Wat is je eerste indruk?
Het zakje vind ik het heel leuk. Het ziet eruit als

die zakken waarin rijst van de plantage komt. Wel duurzaam, niet biologisch. Duurzaam is voor mij eerlijk. Je hebt echt het idee dat je het direct bij de boer koopt.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?
Weet ik niet. Het product straalt niet heel veel vertrouwen uit. Nu ken ik het merk natuurlijk niet. Het is wat kleinschaliger en daardoor wat onbetrouwbaarder.

Wat vind je van de verpakking?
Het is echt katoen, wat grappig. Er zit nog wel een plastic binnenzak in. Ik vind het heel leuk dat het katoen is. Alleen rijst en Italië vind ik niet zo goed bij elkaar passen. Het is kennelijk Italiaanse rijst. Bij rijst denk ik eerder aan China.

Wat vertelt de verpakking over het product?
Op een simpele en natuurlijke manier geproduceerd. Zonder allerlei toevoegingen, gewoon pure rijst. En dat is wel positief eigenlijk.

Verpakking 9:
LU TIME OUT ROBUUSTE KOEKEN

Wat is je eerste indruk?
Ik heb niet zo’n duidelijk beeld. Ik ken de tv-reclames en daar pretendeert de producent dat het huisgemaakte koeken zijn. De verpakking straalt vooral lekker uit. Niet zozeer milieubewust of eerlijk geproduceerd.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?
Ja, ik denk het wel. Ik ben niet zo’n koekjesmens, maar als ik koekjes zou kopen dan zouden het deze kunnen

zijn.

Wat vind je van de verpakking?

Het ziet er echt authentiek uit. Dat komt door het brokkelige plaatje. Robuust. En het graantje dat erbij ligt. Door het grove aspect van de verpakking ziet het er handgemaakt uit, en handgemaakt is altijd lekkerder dan machinale productie. Het wit van de verpakking vind ik ook mooi. Daardoor krijgt de rest meer aandacht. Alleen het gele kader vind ik niet zo mooi. Het groene kader draagt ook bij aan het duurzame, natuurlijke gevoel.

Wat vertelt de verpakking over het product?

(zie de vorige vraag)

Verpakking 10:
DE RUIJTER HAGELSLAG

Wat is je eerste indruk?

Niet zo heel speciaal. Wel lekker, maar dat is uit ervaring. De Ruijter heeft altijd lekkere producten die veel andere producenten niet kunnen evenaren. Ze zijn echt hét merk en dat straalt deze verpakking ook uit. Net als de Heinz ketchupfles. De boterham, het logo erbij en klaar is Kees. Dat vind ik wel mooi.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?

Ik zou het zeker kopen. Ik weet gewoon dat het lekker is. Althans, zo voelt het.

Wat vind je van de verpakking?

Het is de standaard De Ruijter opmaak. Ik weet niet of paars een kleur van chocolade is. Dus ik vind de kleur er

niet helemaal bij passen.

Wat vertelt de verpakking over het product?

Dat het lekker is. Ik kan aan de hand van de verpakking eigenlijk vrij weinig zeggen over het productieproces en de grondstoffen. In verwacht in ieder geval dat het goede chocolade is en dat het lekker is. Staat het er ergens op? O, het is wel duurzame cacao. Dat logo staat wel verstopt, je moet echt je best doen om het te vinden. Wat grappig dat ze dat zo wegstoppen. Dat vind ik eigenlijk heel leuk. Ik denk dat De Ruijter ook wel in de positie is om dat te doen. Veel andere producenten kunnen zich dat niet veroorloven.

DEEL 2

Groepje 1: ambachtelijk

- De Perelaere perensap
- Brabantse mosterd
- John Altman cookies
- Albert Heijn aardappelcrisps

De mosterd en de perensap zitten in een glazen pot. De perensap heeft een eenvoudig etiket in twee kleuren. Je zou het zo zelf kunnen maken. Er staan geen plaatjes op, er is alleen tekst gebruikt. De aardappelcrisps hebben dat ietsje minder. Maar door de bruine kartonkleuren en het plaatje ziet de verpakking er wel ambachtelijk uit. Bij de koekjes heb ik een beetje een dubbel gevoel. De vorm en het materiaal van het zakje spreken voor ambachtelijk, maar de drukke prints doen dat gevoel een beetje teniet. Maar het geheel ziet er nog steeds ambachtelijk uit.

Groepje 2: natuurlijk

- Marks & Spencer organic tomato soup
- Albert Heijn fairtrade chocolade
- Albert Heijn biologische rijst
- Zonnatura champignonpaté

De grote brokken chocolade op de verpakking van de AH chocolade geven een natuurlijk gevoel. Het kleurbeeld is heel duidelijk. Licht- en donkerbruin, dat zijn wel natuurkleuren. Op de tomatensoep uit blik staat heel groot ‘organic’. Het plaatje van de mand met tomaten heeft iets huiselijks en kleinschaligs. Dat komt vooral door de mand. Er staat ook een zonnebloem op de verpakking, dus het product is vast goed voor het milieu. De rijst heeft een groene verpakking en er staat biologisch op. Biologisch betekent niet direct natuurlijk, maar dat idee heb ik er wel bij. Van een afstandje is de verpakking vooral groen rondom een kommetje rijst. Dat geeft een puur gevoel. Maar het is niet heel duidelijk natuurlijk. De verpakking ziet er niet zo bijzonder uit, maar doet daardoor haar werk wel goed. De paté heeft een heel simpel etiket. Nu ik er langer naar kijk ziet het eerder ambachtelijk uit dan natuurlijk. Maar dat gaat vaak een beetje samen. De manier van verpakken maakt het ambachtelijk. Twee van die kleine bakjes met een kartonnetje eromheen. Maar misschien dat ik ook een beetje op het ‘natura’ in de merknaam afa.

Groepje 3: puur

- Marks & Spencer coconut milk
- Albert Heijn fairtrade chocolade
- Albert Heijn biologische rijst
- Albert Heijn biologische muesli

De witte rijst is biologisch gemaakt. Bij puur denk ik vooral aan producten die niet mooier worden gemaakt

dan ze zijn; producten die mooi zijn van zichzelf.

Op de verpakkingen van de chocolade en de muesli staan de termen puur en eerlijk. Ze liggen op één lijn qua verpakking. Misschien ziet de chocolade er iets puurder uit door de brokken chocolade. Er staat ook niet al te veel informatie op de verpakking. Daardoor is er meer aandacht voor het product dat erin zit. Voor de kokosnotenmelk geldt hetzelfde. Er staan een productnaam en een getekend plaatje van een kokosnoot op de verpakking. Heel simpel, heel strak, heel duidelijk wat erin zit. Dat past wel bij puur. Bij puur heb ik ook het gevoel dat producten niet teveel gepromoot mogen worden. Producten zijn gewoon goed van zichzelf. Dat hebben al deze verpakkingen.

Als ik het blikje kokosnotenmelk vergelijk met het zakje cashewnoten, dan gaan ze in feite uit van dezelfde basisprincipes. Toch zien de Euroshopper nootjes er zo ontzettend goedkoop uit, dat ik het idee heb dat ze op geen enkele manier puur of duurzaam kunnen zijn. De verpakking is denk ik tot in extremen gebracht. Het rood-wit kleurenschema is misschien ook niet zo mooi. Hetzelfde geldt voor het hoogglanzende plastic. Ik denk dat gebruik van aardetinten zou kunnen helpen om een product er duurzamer uit te laten zien. En qua materiaal: dof plastic, papier of stof zien er duurzamer uit dan rood glanzend plastic. In de basis hebben die twee verpakkingen wel dezelfde ideeën.

SLOTVRAAG

Er is Europese wetgeving in de maak rondom educatieve etikettering, waarbij de plaats van herkomst verplicht op

het etiket moet komen te staan. Wat vind je daarvan? Is dat voor jou een argument om een product eerder te kopen? (Zijn er bepaalde producten waarvoor je dat wel/niet belangrijk vindt?)

Je kunt er de kwaliteit van een product niet uit afleiden. Maar het laat je wel stilstaan bij de afstand die een product heeft moeten overbruggen om hier te komen. Als ik moet kiezen tussen twee producten die beide van ver komen, dan maakt het me niet zoveel uit. Maar als ik moet kiezen tussen twee producten waarvan er één van ver weg komt en één van dichtbij, dan kies ik denk ik wel voor dichtbij. Wél op voorwaarde dat de kwaliteit goed is. Een streekproduct koop ik eerder uit duurzaamheidsoogpunt. En door in mijn eigen buurt te investeren steun ik tevens de lokale economie. Maar dat is een veel kleinere overweging.

Bijlage 4h

Interview respondent 8

Man, 47 jaar, is creative director bij Brandnew.design

INLEIDENDE VRAGEN

Hoe vaak doe je boodschappen?

Twee keer per week. Bij verschillende supermarkten, maar meestal bij Albert Heijn en Super de Boer. En bij Goodiefoods, een biologische supermarkt in Hilversum.

Waar let je op als je een product koopt? Waarop nog meer?

Ik let heel erg op smaak en afkomst. Of een product vers is. En ik maak veel dingen zelf.

Welke rol speelt de verpakking voor jou?

Ik weet natuurlijk heel veel van producten af. Maar een verpakking vertelt mij wel of het geheel met zorg is gemaakt. Of er echt aandacht aan is besteed door een merk. In ecologische supermarkten zie je vaak verpakkingen die er niet uitzien, terwijl je toch weet dat er vaak wel lekkere dingen inzitten.

DEEL 1

Verpakking 1:
HEINZ TOMATENKETCHUP

Wat is je eerste indruk?

Het is Heinz tomatenketchup, dus dan denk ik meteen aan lekker. Daar zit wat goeds in. Het is een mooie, echte fles. Het is van een groot merk, maar wel een eerlijk product.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?

Ja, ik ken het. Als je een product al kent, kun je dat bijna niet uitschakelen.

Wat vind je van de verpakking?

(lacht) Het is voor mij wel lastig, want ik heb er net een heel boek over geschreven. Hij is wel heel trots. De fles heeft autoriteit. Bij Heinz nemen ze tomatenketchup maken echt serieus. Er zijn eerlijke materialen gebruikt: papier, glas en metaal. En ze proberen ook niet heel erg een verkooppraatje te houden. Het is gewoon een eerlijk product.

Wat vertelt de verpakking over het product?

Als ze niet proberen een verkooppraatje te houden, dan moet het product wel goed zijn. Dat impliceert deze verpakking. Het gaat om het zelfvertrouwen dat een product uitstraalt. Op het moment dat je als producent met allerlei teksten komt om de consument te overtuigen, dan moet er wel iets mis zijn. Dat is een beetje het verhaal van de autoverkoper.

Verpakking 2:
ARBORIO RIJST

Wat is je eerste indruk?

Echt een kleinschalig, regionaal product. Dus Italiaanse rijst voor speciale doeleinden.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?

Soms, omdat het toch wel iets is voor specialiteiten. Het is geen dagelijks product. Het product heeft ook geen dagelijkse uitstraling. Je verwacht ook dat het een duurder product is. Het ziet er speciaal uit, luxe,

authentiek. Het komt van ver, het is een bijzonder product. Handgemaakt, handverpakt, iets in die trant.

Wat vind je van de verpakking?

Het is een heel erg mooie verpakking. Er staat ook een recept op. Ik denk wel dat het een product is dat je koopt als je weet dat je het nodig hebt. Je moet wel bijna een kenner zijn om het te herkennen. Ik denk dat veel mensen niet weten dat het rijst is.

Wat vertelt de verpakking over het product?

Het vertelt dat het echte Italiaanse rijst voor de risotto is. En dat het zorgvuldig is gemaakt. Ik verwacht een hoge kwaliteit. Ze doen heel erg hun best om te laten zien dat het echt is, met Italiaanse landschapjes erop.

Verpakking 3:

HEMA KOFFIEPADS

Wat is je eerste indruk?

Koffie. Ik denk bonen. Ik kan niet in één keer zien of het gemalen of ongemalen bonen zijn. Wel dat het koffie is. Ik verwacht basiskwaliteit; het is heel simpel gehouden.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?

Niet als ik niet precies weet wat voor koffie het is. Zo snel kan ik niet zien waar het voor is.

Wat vind je van de verpakking?

O, het zijn koffiepads. Dus dat moet je lezen. In zo'n zak zitten wel vaak pads, maar je hebt ook veel van dit soort zakken met gemalen koffie of bonen. Dus dat zou ik verwachten. Er staat ook een boon op. Je hebt natuurlijk allerlei zetsystemen. Ik vind de verpakking wel heel

eerlijk, omdat hij juist zo rustig is. De Hema staat voor goede, simpele spullen. De spullen zijn niet heel luxe, maar altijd oké. En dat straalt die verpakking ook uit. Hoewel, een zilveren Hema logo suggereert dat ze wel iets bijzonders willen zijn. Maar ik vind het wel een basisproduct.

Wat vertelt de verpakking over het product?

Dat het een natuurlijk product is. Nu is koffie dat altijd wel. En verder moet je een beetje raden. Wat voor koffiepads het zijn kun je niet zien. Je moet accepteren dat je het daarvoor moet uitproberen.

Verpakking 4:

COTE D'OR CHOCOLADE

Wat is je eerste indruk?

Cote d'Or chocolate is echt een merk van oudsher. Het heeft iets stoffigs in deze kleurstelling. Qua uitstraling ziet het er een beetje oud uit. Ik weet natuurlijk wel wat het is, maar het is niet meer aantrekkelijk. Je moet echt weten wat het is wil je het kiezen. Je kunt ook niet snel zien welke variant het is.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?

Je koopt zoiets alleen als je de tijd hebt om op je gemak te kijken wat het is. Het is ook chocolate die meestal voor koken gebruikt wordt. Chocolate voor fijnproevers.

Wat vind je van de verpakking?

Noir de Noir, ik weet wel wat ze bedoelen. Maar ik kan me voorstellen dat veel mensen niet weten hoe ze dat moeten plaatsen. Het zal wel heel duur zijn. Het is een heel authentiek product, dus je verwacht dat

het kwaliteit heeft. Het is wel heel speciaal, net als die rijst. Dat komt door de merknaam in combinatie met de verpakking. Cote d'Or is een groot chocolademerk, en als ze dan proberen om de chocoladehistorie over te brengen, dan ga je er wel vanuit dat het iets is dat uit hun historie voortkomt.

Wat vertelt de verpakking over het product?
De verpakking zegt weinig over het product.

Verpakking 5:
DE RUIJTER HAGELSLAG

Wat is je eerste indruk?
De bekende De Ruijter chocoladehagelslag. Die is natuurlijk heel bekend. Wat ik wel zie: extra grote hagels. De boterham maakt natuurlijk meteen duidelijk waar het voor is.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?
Ja, maar ik ken het natuurlijk.

Wat vind je van de verpakking?
Ik vind hem eigenlijk wel sterk, omdat hij al heel lang in essentie hetzelfde gebleven is. Er zijn natuurlijk wel wat kleine dingetjes veranderd, maar je kunt het product altijd goed terugvinden. Als je broodbeleg zoekt, is De Ruijter een soort anker in de winkel. Het is wel een heel traditioneel merk. Ze houden heel erg vast aan waar ze bekend om zijn.

Wat vertelt de verpakking over het product?
Het is eigenlijk een no-nonsense verpakking. De verpakking geeft aan dat het merk een rijke historie

heeft. Er staat een kroontje op; er zit goud in. En De Ruijter is gewoon heel erg goed in bepaalde producten. Dus een bepaalde ingetogenheid zit er ook weer in. Het product staat helemaal centraal. Maar de verpakking probeert niet heel erg te verleiden. Het geeft aan dat het een echt basisproduct is.

Verpakking 6:
ALBERT HEIJN CHAMPIGNONPATÉ

Wat is je eerste indruk?
Albert Heijn champignonpaté. Ze proberen de uitstraling mee te geven van een echte ambachtelijk gemaakte paté. Met zo'n doekje bovenop. Je kunt het product mooi zien in zo'n glazen potje. Dat geeft natuurlijk ook wel een ambachtelijke uitstraling. Er staat Albert Heijn op, dus echt ambachtelijk kan het natuurlijk niet zijn. Albert Heijn heeft hele grote hoeveelheden nodig, dus het is niet door één slager met de hand gemaakt. Maar die ambachtelijkheid geeft je wel het idee dat het product lekkerder is, dus bereid met betere ingrediënten bijvoorbeeld. Je verwacht ook grovere stukjes.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?
Ja, omdat ik verwacht dat er iets lekkers in zit.

Wat vind je van de verpakking?
Dat ambachtelijke heeft dit product zeer zeker. Het staat er ook op. Leuk potje. Het zal niet heel ambachtelijk zijn, maar soms wil je ook gewoon verleid worden. En Albert Heijn zal er geen rare dingen in doen.

Wat vertelt de verpakking over het product?
(zie de vorige vraag)

Verpakking 7:
LU TIME OUT ROBUUSTE KOEKEN

Wat is je eerste indruk?

Time Out robuuste koeken staat er op. Dus ik verwacht echt hele stevige, chunky koeken. Dit ziet er ook weer wat meer ambachtelijk uit dan gewone koeken. Een mooie matte verpakking, hij kraakt ook lekker.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?

Ik koop eigenlijk zelden koekjes. Als ik koekjes mee zou moeten nemen omdat er visite komt, dan zouden dit goede koekjes zijn denk ik.

Wat vind je van de verpakking?

Ik lees: amandel en chocolade smaak. Er staat nieuw op. Ik vind dit ‘gewoon koeken’, zoals er zoveel zijn. Volgens het plaatje zit het stampvol met stukjes. Dus dat is positief. *(lacht)* In de hoop dat het er ook in zit, want dat kan nog wel eens tegenvallen. Ik vind de uitstraling natuurlijk. Dat komt doordat er redelijk vriendelijke kleuren gebruikt zijn, niet van die knalkleuren. Dat is eigenlijk het voornaamste. Een hele rustige uitstraling.

Wat vertelt de verpakking over het product?

Ik verwacht lekker grove koeken. En dat ze natuurlijk zijn. Maar dat verwacht ik bij de meeste koeken wel. Op basis van de verpakking heb ik het idee dat ze er niet te veel troep in gegooid hebben.

Verpakking 8:
ALBERT HEIJN BIOLOGISCHE TOMATENKETCHUP

Wat is je eerste indruk?

Biologische ketchup van Albert Heijn *puur&eerlijk*. *Puur&eerlijk* is een bekend merk. Ze proberen in ieder geval dingen te doen die beter voor het milieu zijn. Of voor jezelf omdat je geen troep binnen wilt krijgen.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?

(lacht) Ik niet, omdat ik altijd Heinz koop. Die vind ik het lekkerst. Ik heb deze ketchup wel een keer geprobeerd om te testen of hij lekkerder is, maar dat is hij niet. Hij is iets minder lekker. Dus toen ben ik weer Heinz gaan kopen. De kinderen eten heel veel ketchup en die willen echt alleen Heinz ketchup. Het gaat puur om smaak. Ik verwacht niet dat *puur&eerlijk* bij voorbaat minder goed is. *(lacht)* Heinz zorgt ook goed voor zijn tomaatjes.

Wat vind je van de verpakking?

De verpakking ziet er heel puur uit. Dat kan er ook voor zorgen dat je minder smaak verwacht.

Wat vertelt de verpakking over het product?

Goed dat het product er is, maar helaas is het niet aan mij besteed. De verpakking is meer herkenning dan dat hij verleidt. Het is in die zin meer een rationele keuze die je maakt: biologisch of niet biologisch. Smaak blijft dan toch vaak nog belangrijker. Het zou een ander verhaal worden wanneer er meerdere biologische ketchups naast elkaar staan.

Verpakking 9:
DUYVIS CASHEWNOTEN

Wat is je eerste indruk?

Pure & natural nootjes met zeezout. Dat ziet er voor

nootjes wel heel lekker uit. Die verpakking vind ik wel bij nootjes passen.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?

Ja, ik verwacht dat er alleen nootjes en kruiden inzitten.

Wat vind je van de verpakking?

Er staat op: great taste, great value. Dus misschien hebben ze moeite om uit te leggen dat het product niet heel duur is. Het heeft wel een luxe uitstraling. Er is blijkbaar veel over te vertellen, gezien de volle achterkant.

Wat vertelt de verpakking over het product?

Lekker, het ziet er goed uit. Het ziet er ook wel verantwoord uit. Ik denk dat de verpakking ook wel verantwoord is, het is alleen maar folie. Het ziet er plezierig en vers uit.

Verpakking 10:
DORSET CEREALS MUESLI

Wat is je eerste indruk?

Dorset cereals, dat is één van mijn favorieten. Het is een heel natuurlijke soort muesli. Ik vind dat de gewone muesli altijd goed doorkauwen is. Ik eet het zelf niet, maar ik vind dit wel een hele mooie uitstraling voor zo'n product.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?

Als ik zo'n product zou eten: ja. Maar ik vind muesli die een beetje knapperig is in het algemeen wel prettiger.

Wat vind je van de verpakking?

Het is een heel mooi doosje.

Wat vertelt de verpakking over het product?

Je kunt het product er goed in zien. Zonder raampje zou je geen idee hebben wat er in de verpakking zit. Het is natuurlijk ook in het Engels, maar dat vind ik nog niet helemaal een probleem. Je wilt eigenlijk wel zien wat voor soort muesli het is en waar de vulling uit bestaat. Het is ook een heel natuurlijk product. Ik vind het ook wel een volwassen verpakking. Het is hele serieuze muesli. Het spreekt me in het algemeen wel aan. Ik vind het een hele mooie verpakking.

DEEL 2

Groepje 1: biologisch

- Albert Heijn biologische muesli
- Unox biologische tomaten-crèmesoep
- Albert Heijn biologische rijst

Ik heb er eigenlijk twee uitgepakt. De Albert Heijn biologische muesli en de Albert Heijn biologische witte rijst. Over de Unox tomatensoep twijfel ik nog een beetje. Die zet ik er toch nog even bij. De kleurcode groen wordt natuurlijk veel gebruikt voor biologische producten, dus dat herken ik wel in deze producten. Biologisch gaat ook een beetje over het gewas; de rommel die je er níet opspuit. Op deze verpakkingen wordt met landschappen gewerkt. Die groene baan van de muesli associeer ik ook wel met puur en eerlijk. Als ik snel moet zoeken dan pak ik deze producten eruit als biologisch. Ik zie ook wel andere dingen waar groot opstaat: organic. Dus dat is dan biologisch. Maar bij de meeste andere producten moet ik gaan zoeken en gaan

lezen. Dit zijn meer de verpakkingen waarvan ik in eerste instantie verwacht dat ze biologisch zijn. Hoewel de verpakking van de witte rijst behoorlijk groen is en een duidelijk landschap afbeeldt, stuurt de extreem hoogglanzende verpakking me het verkeerde pad op. Als het mooi materiaal was geweest had ik dit product anders gerankt.

Groepje 2: ambachtelijk

- Brabantse mosterd
- De Perelaere perensap
- John Altman cookies

Potjes als deze Brabantse mosterd en perensap van de Perelaere vind ik ambachtelijk. Dat zijn echt traditionele, ouderwetse potten en flessen. In ambachtelijk zit natuurlijk iets ouderwets. Ik vind de John Altman koekjes er ook goed bij passen. Omdat ze eigenlijk allemaal een beetje rommelig zijn, alsof er niet zo goed over nagedacht is. Dat zal natuurlijk wel meevallen. Ze hebben iets niet-industrieels. Onder andere door de manier waarop de typografie en de etiketjes er uitzien. Ik vind de Brabantse mosterd het meest ambachtelijk. Ook een beetje truttig eigenlijk. De Perelaere is ook ambachtelijk, maar iets meer industrieel. En het zakje van John Altman is natuurlijk wel een industrieel zakje. Je hebt een machientje nodig om het te kunnen afdichten.

Groepje 3: gezond

- De Perelaere perensap
- POM juice
- Albert Heijn aardappelcrisps

Ik kom hier eigenlijk ook weer terug op het perensap. De fles ziet eruit alsof er alleen maar perensap inzit en

verder niets. Geen rommel. Zo’n fles POM, daar zit ook puur sap in. Over de chocolade twijfelde ik een beetje. Doordat de Albert Heijn fairtrade chocolade lichte kleuren heeft, ziet het er minder vet uit dan andere chocolades. Ik zie hier organic tomato soup staan. Dat ziet er heel ingewikkeld uit. Dan ben ik even kwijt wat ze allemaal willen vertellen. Ik zie hier Zonnatura champignonpaté. Dat vind ik een heel ingewikkeld ding. Die aardappelcrisps vind ik eigenlijk ook heel goed. Omdat het er heel eerlijk uitziet. Minder vet.

Als ik ze moet ranken dan zet ik de Perelaere op één. In die fles POM zit ook puur sap, maar daar moet ik al een klein beetje door het design heen kijken. Ze zijn bij POM een beetje een verhaaltje aan het vertellen. De aardappelcrisps vind ik er wel gezond uitzien, maar ook die zijn in vet gebakken. Doordat het allerlei groentes zijn komen de crisps gezond over. Je krijgt geen fastfood gevoel, zoals je normaal bij chips krijgt. Dat komt door de variatie in de foto. Verschillende aardappelsoorten, daar krijg je meer een groentegevoel bij.

SLOTVRAAG

Er is Europese wetgeving in de maak rondom educatieve etikettering, waarbij de plaats van herkomst verplicht op het etiket moet komen te staan. Wat vind je daarvan? Is dat voor jou een argument om een product eerder te kopen? (Zijn er bepaalde producten waarvoor je dat wel/niet belangrijk vindt?)

Dat kon me een tijd geleden niets schelen, maar nu wel. Ik vind het een goed initiatief. Dat komt doordat ik laatst pijnboompitten uit China heb gegeten. Daar

kunnen soorten bijzitten die wekenlang een bittere smaak bij je achterlaten. Ik heb op internet gezocht, en dan kom je mensen tegen die dat uitgebreid beschrijven. Ik heb ook naar de supermarkt geschreven. Ik kreeg een slecht verhaal terug, maar ze gaven wel toe. Dus vanaf dat moment kijk ik wel waar producten vandaan komen. Ik zou wel voor zijn. Ik denk niet dat alles uit Nederland zozeer beter is, maar ik wil wel weten waar alles vandaan komt.

Bijlage 4i

Interview respondent 9

Man, 28 jaar, is dierenarts

INLEIDENDE VRAGEN

Hoe vaak doe je boodschappen?
Drie keer per week. Bij winkeltjes hier in de buurt, de bakker, de groentewinkel, de koffiewinkel in Amsterdam en op de Noordermarkt. Qua supermarkten ga ik meestal naar Dirk van den Broek.

Waar let je op als je een product koopt? Waarop nog meer?
Of het er smakelijk uit ziet, of het verse groenten zijn. Ik let ook op de kwaliteit van de winkel. Verder koop ik producten waar ik zin in heb.

Welke rol speelt de verpakking voor jou?
Ik denk een kleine rol. Ik ga meestal af op vorige ervaringen, of op het kwaliteitslabel dat een bepaalde winkel afgeeft. Ik kijk ook naar seizoensgroenten, dergelijke zaken. Ik zal me onbewust natuurlijk wel laten leiden, maar ik denk niet zo heel sterk.

DEEL 1

Verpakking 1:
DUYVIS CASHEWNOTEN

Wat is je eerste indruk?
Een heel sobere verpakking met een duidelijk merk erop. Ze proberen kwaliteit uit te drukken.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?
Nee, het zijn cashewnoten met zout en cashewnoten horen niet gezouten te zijn. Cashewnoten hoeven wat mij betreft niet per se van een merk te zijn. Vaak zijn cashewnoten van een importeur even lekker of lekkerder dan die van een kwaliteitsmerk. Bij cashewnoten is er naar mijn idee niet veel verschil in kwaliteit. Ik zou dus niet zo gauw voor een bekend merk gaan. Dan heb ik liever een onbekend merk of een kleine importeur, of uit een grote mand. Dat vind ik gezelliger dan een bekend merk.

Wat vind je van de verpakking?
Niets. Behalve dat het cashewnoten met grof zeezout zijn, en dat het merk Duyvis is. De verpakking zegt iets over het merk, niet iets over de kwaliteit van het product. De verpakking zegt iets over wat het merk wil uitstralen. Voor mij bestaan er weinig verschillen tussen cashewnoten. Ik zou bij cashewnoten niet voor het merk kiezen.

Wat vertelt de verpakking over het product?
Het is duidelijk dat de fabrikant de versheid van het product wil laten zien. En de eerlijkheid: cashewnoten met zout, niets meer. Gewoon een lekkere basiskwaliteit.

Verpakking 2:
HEINZ TOMATENKETCHUP

Wat is je eerste indruk?
Een betrouwbaar merk. Overal bekend, met volgens mij een nieuwe twist van basilicum. Dit is de Coca Cola onder de ketchups. Ik ben niet zo'n grote ketchupfan,

maar deze ketchup is zeker niet slecht.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?

Ja. Maar dan zou ik wel voor de gewone gaan en niet voor één met basilicum.

Wat vind je van de verpakking?

O, de ketchup is niet met basilicum. Maar het logo lijkt wel groener dan vroeger. Het zijn gewoon tomatenblaadjes. De verpakking heeft weinig variatie, maar ze willen niet hun betrouwbare imago kwijt. Dat vind ik ook goed. Dat is net als bij Coca Cola: Coca Cola heeft veel tegenstanders, maar blijft wel hét merk.

Wat vertelt de verpakking over het product?

Stabiliteit en betrouwbaarheid. Het is goede ketchup en dat is al jarenlang zo. Waarom zou je het dan veranderen? De merknaam speelt hier zeker een belangrijke rol. Daarom is de merknaam ook niet veranderd en is het logo nog steeds hetzelfde. Je kunt in één oogopslag zien dat het Heinz ketchup is. Het is een heel uitdrukkelijk logo, volgens mij kan het ook niet gemakkelijk gekopieerd worden.

Verpakking 3:

LU TIME OUT ROBUUSTE KOEKEN

Wat is je eerste indruk?

De verpakking is veel te crowded. Er is te veel informatie, waardoor ik niet in één oogopslag kan zien waar het product voor staat. Het gaat over koekjes; ik hou niet zo van koekjes. Bovenaan staat LU en dat is wel herkenbaar. Dat merk heeft ook een behoorlijk kwaliteitslabel.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?

Nee, ik ben niet van de koekjes. Ik koop sowieso heel weinig koeken.

Wat vind je van de verpakking?

Niet zo heel goed. Er staat te veel op de verpakking. Niet zozeer te veel informatie, maar de koeken nemen te veel plaats in. Het is niet heel duidelijk waar de koeken voor staan. ‘Nieuw’ staat heel klein op de verpakking. De verpakking geeft niet zo’n heel leuke indruk. De verpakking lijkt wel duurzaam, maar dat is het helemaal niet. Ik ben er zeker van dat ze hebben geprobeerd duurzaamheid uit te stralen. Ze proberen de verpakking de uitstraling van een oude, kartonnen koekjesdoos te geven. De kleuren zien er fake uit, daardoor lijken de koekjes ook meer chemisch. Ik vind het raar dat de woorden ‘amandel’ en ‘chocolade’ een groene achtergrond hebben.

Wat vertelt de verpakking over het product?

Ik denk dat er wel goede koekjes inzitten. De merknaam geeft in dit geval een bepaalde garantie af. Maar het ziet er niet echt aantrekkelijk uit. Als ik koekjes zou kopen, dan zou ik deze niet kopen.

Verpakking 4:

ALBERT HEIJN CHAMPIGNONPATÉ

Wat is je eerste indruk?

(lacht) Dat het belachelijk is dat zo’n Nederlands merk probeert een product een Franse uitstraling te geven. Ik moest er echt om lachen.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?

Nee. Behalve als ik het kan proeven en het écht lekker is. Maar er zijn zoveel variaties in paté, waarom zou ik dan die van Albert Heijn kopen? Dan zou ik eerder naar de slager gaan voor verse, huisgemaakte paté. Of naar de Noordermarkt.

Wat vind je van de verpakking?

Ze proberen het product een Franse uitstraling te geven. Het lijkt op een confiture potje met zo'n mooi doekje erop. Er is niets veranderd aan het beeld dat ik na 1 seconde al had. Ik vind het een beetje nep. Bovendien ziet de paté er te romig en gespoten uit. Het maakt geen diepe indruk.

Wat vertelt de verpakking over het product?

(zie de vorige vraag)

Verpakking 5:
ARBORIO RIJST

Wat is je eerste indruk?

Ik ben benieuwd. Ik moest even nadenken. Het is rijst, maar waar zal het vandaan komen? Misschien uit Zuid-Amerika ofzo? Ik vind de verpakking gewoon aantrekkelijk. Ik heb de indruk dat ik iets 'echts' koop en minder van een groot bedrijf. Het ziet er gewoon duurzamer uit. Dat is waarschijnlijk niet zo. Ik vind dit altijd leuke verpakkingen.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?

Ja. Puur op basis van de verpakking.

Wat vind je van de verpakking?

Ja, dit zou ik zeker kopen. Ik weet vaak niet welke rijst

ik moet kopen. Ik vind de verpakking gewoon heel leuk, leuk ook om vast te houden. Het is een mooi zakje.

Wat vertelt de verpakking over het product?

Het is risottorijst, gemaakt in Italië, dus slecht kan het niet zijn. Ja, ik zou wel geneigd zijn om zo'n product te kopen. Als ik in de winkel loop met het idee dat ik risotto ga maken, dan zou ik dit product boven een Albert Heijn product verkiezen. Alleen al vanwege het feit dat het uit Italië komt. Kijk, nu laat ik mij toch leiden door de verpakking.

Verpakking 6:
HEMA KOFFIEPADS

Wat is je eerste indruk?

Zwarte koffie. Ik weet niet of het bonen waren. Een mooie verpakking. Een beetje Javaanse kleuren.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?

Nooit. (*lacht*) Ik heb de beste koffie ever gevonden. Ik geniet ervan om naar het winkeltje te gaan, om er een kop koffie te drinken. Ik heb nog nooit ergens betere koffie gedronken, dus ik zou niet weten waarom ik zou moeten veranderen. Het is gewoon een genot om daar een kop koffie te drinken.

Wat vind je van de verpakking?

Ah, het zijn koffiepads. Daar heb je een machientje voor nodig. Als ik snel koffie wil drinken, dan doe ik dat op mijn werk. Maar als ik thuis ben wil ik uitgebreid de tijd kunnen nemen om koffie te maken en op te drinken. Dan wil ik geen koffiepads: de koffie is dan te koud en niet krachtig genoeg. Gewoon niet lekker genoeg. Ik vind

het absoluut de moeite waard om 2 euro meer te betalen en dan 300 % meer kwaliteit te krijgen. Ik vind de verpakking sympathiek. Er staat op: Rainforest Alliance Certified. Geen flauw idee wat dat betekent, maar ik vind het er gewoon mooi uitzien. Het heeft iets gezelligs.

Wat vertelt de verpakking over het product?

Nogmaals helemaal niets, alleen ze proberen wellicht te communiceren dat het om koffie met een drogere, houtachtige smaak gaat. Als ik deze verpakking zie moet ik aan Borneo en Havanna denken. Minder de bittere koffie, minder de zoete Afrikaanse koffie. Jammer dat die pads niet zo sterk zijn.

Verpakking 7:
COTE D'OR CHOCOLADE

Wat is je eerste indruk?

Dat is Cote d'Or. Fantastisch. Goede smaken, betrouwbaar merk. Heel goede chocolade, van goede kwaliteit. Noir de Noir is ideaal om chocolademousse mee te maken. Cote d'Or slaat de laatste tijd nieuwe wegen in. Daar zitten goede en minder goede dingen tussen. Maar alle producten zijn van dezelfde goede kwaliteit. Ik vind het één van de topmerken onder de chocolades. Daar houd ik van.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?

Ik persoonlijk niet. Ik zou het wel aanbevelen als iemand donkere chocolade wil kopen. Ik koop donkere chocolade van Cote d'Or in grotere repen om te koken. Het formaat is niet handig voor een chocolaatje bij de koffie. Dan heb ik liever die fijnere tabletten. Ik vind dit formaat niet handig maar ik zou het absoluut kopen.

Wat vind je van de verpakking?

Ik vind hem mooi, klassiek. De verpakking is klein, handig, duurzaam. En hij voelt goed aan. Maar ik word nu misschien een beetje gestuurd door het merk. Het is ook gewoon een leuke verpakking, het is geen plastic. Ik vind hem mooi.

Wat vertelt de verpakking over het product?

Ik ken het product. Maar ze proberen absoluut kwaliteit uit te stralen. Het feit dat het papier is; het feit dat er niet teveel informatie wordt gepresenteerd: op die manier proberen ze te verantwoorden dat het wat duurder is. In chocolade is absoluut veel kwaliteitsverschil.

Verpakking 8:
ALBERT HEIJN BIOLOGISCHE TOMATENKETCHUP

Wat is je eerste indruk?

Simpel. Een vers product, simpel, tomatenketchup, here it is. Geen franjes. Eerlijk en gezond.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?

Ja. Als ik ketchup nodig heb zou ik het zeker kopen. Ik zou het een keer willen proberen, ook al koop ik meestal Heinz. Ik vind dat dit product een kans verdient. Dat komt door het imago dat ze uitstralen. Ik weet niet of dat ook in de smaak teruggevonden kan worden. Door verse ingrediënten bij elkaar te voegen hebben ze geprobeerd iets goeds te maken, basta.

Wat vind je van de verpakking?

Doordat er zo weinig op de verpakking staat, koop je dit product om de kwaliteit. En als je het niet lekker vindt,

dan ga je weer terug naar Heinz. Ze zeggen zelf ook:
puur en eerlijk. Niet meer dan dat.

Wat vertelt de verpakking over het product?
Puur en eerlijk, dat belooft het. Ik heb mijn twijfels of de
ketchup zelf ook puur en eerlijk is. Ze beloven het, dus
ik wil het gerust een keer proberen. Wel jammer dat het
van Albert Heijn is. Albert Heijn is één en al verkoop.

Verpakking 9:
DE RUIJTER HAGELSLAG

Wat is je eerste indruk?
Afschaffen die handel. Die chocolade is niet te pruimen.
De hagels hebben een soort geglaceerd laagje en dat is
helemaal niet smakelijk. Ik vind de chocolade echt niet
lekker. En ik vind de verpakking oerlelijk. Mijn eerste
indruk is bagger. Vergeleken met wat er op dit gebied
te koop is, is dit geen goede kwaliteit. Ze proberen een
mooie verpakking te maken, maar er zit geen klasse in.
Het past bij de chocolade.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?
Nooit.

Wat vind je van de verpakking?
Ik vind de verpakking ook heel Hollands. Door dat
kroontje, en dat overdreven ‘extra puur royale hagel’.
Dat is too much, echt too much. Ik vind het een
schertsvertoning. De hagelslag ligt bovendien op een
broodje waar je alleen croque monsieurs van mag
bakken. Dat zijn slechte broden. En daar past inderdaad
een slechte kwaliteit hagelslag op.

Wat vertelt de verpakking over het product?
(zie de vorige vraag)

Verpakking 10:
DORSET CEREALS MUESLI

Wat is je eerste indruk?
Ik moest eerst even goed kijken wat het is. Ik vond het
lastig. Het is muesli met een gezellige, huiselijke indruk.

Zou je het product kopen? Zo ja, waarom?
Ja. Ik zou hem het voordeel van de twijfel geven. Ik
ben wel flexibel in mijn ontbijtgranen. Het product ziet
er sympathiek uit. Ik zou het zomaar een keer uit het
schap kunnen pakken.

Wat vind je van de verpakking?
Mooie kleuren, er staat ook niet zoveel op. Ik vind het
zeker klasse.

Wat vertelt de verpakking over het product?
Ze noemen het product zelf simpel en eerlijk. Ik vind
zo’n tekstje altijd leuk. Als een tekst beantwoordt
aan mijn ideeën over eten, dan wil ik zo’n product wel
proberen. Het is een soort van herkenning. Ik vind
het prettig dat het op de zijkant staat. De voorkant
moet de eerste indruk geven, die moet in 2 seconden
communiceren. Ik vind het altijd leuk als een tekst past
bij mijn ideeën over eten. Bovendien ken ik het product
helemaal niet, dus dat vind ik ook leuk. Iets nieuws is
altijd een ervaring. En een ervaring ben je altijd maar
rijker.

DEEL 2

Groepje 1: gezond en biologisch

- Brabantse mosterd
- Albert Heijn fairtrade chocolade
- Marks & Spencer coconut milk
- De Perelaere perensap

Ik heb lokale producten uitgekozen. Ik vind dat dat bij biologisch en gezond past. Deze producten hebben minder ver gereisd. Meestal verwacht ik dat er ook minder conserveringsmiddelen in dergelijke producten zitten. Over de biologische producten van Albert Heijn ben ik een beetje sceptisch. Ze gebruiken de term misschien ook omdat het een beetje meer verkoopt. De tomatensoep van Unox is waarschijnlijk biologisch, maar in de tijd dat je naar de winkel loopt om deze soepzak te kopen, kun je zelf al tomatensoep hebben gemaakt. Dat is toch veel biologischer en natuurlijker? Brabantse mosterd zou ik proberen omdat het uit Nederland komt.

Het verbaast me wel dat de verse perensap zo lang houdbaar is. Doordat ik dat zie, zakt de perensap in mijn ranking. Dat heeft me een beetje van streek gemaakt.

Groepje 2: ambachtelijk

- Brabantse mosterd
- Marks & Spencer coconut milk
- Marks & Spencer organic tomato soup

Ik heb deze producten een beetje om dezelfde redenen gekozen. Ze zien er allemaal uit als lokale producten. De mosterd komt uit de omgeving. De soep heb ik puur om de verpakking gekozen. Maar toch vind ik dat je soep zelf moet maken.

SLOTVRAAG

Er is Europese wetgeving in de maak rondom educatieve etikettering, waarbij de plaats van herkomst verplicht op het etiket moet komen te staan. Wat vind je daarvan? Is dat voor jou een argument om een product eerder te kopen? (Zijn er bepaalde producten waarvoor je dat wel/niet belangrijk vindt?)

Helemaal goed. Ja, absoluut. Als ik kan kiezen tussen twee producten, dan kan de plaats van herkomst zeker de doorslaggevende factor zijn. Ik vind dat supermarkten duidelijker moeten maken wat de groenten van het seizoen zijn. Sommige mensen weten wat seizoensgroenten zijn, maar de meeste mensen niet. Asperges hoor je bijvoorbeeld niet in december te kopen. Dat is helemaal geen seizoen voor asperges. Mensen moeten daarin opgeleid worden. Door variatie in het jaar leer je ook andere producten te gebruiken.

Bijlage 5

Thema’s voor duurzame Nutella-verpakkingen

<i>Substitutes for glass</i>	Glas vervangen door biologisch afbreekbaar plastic, karton, tetrapacks, blik, verlijmde restmaterialen (bijv. hazelnootschillen).
<i>Split packs</i>	Verpakking met een afneembaar etiket.
<i>Specials</i>	<i>Nutella</i> -tapautomaat in de supermarkt.
<i>Re-use and second use</i>	Verpakking van mooi glaswerk, dat na gebruik voor andere doeleinden gebruikt kan worden.
<i>Renewable materials</i>	Verpakking van bijvoorbeeld bamboe of verantwoord geproduceerd hout.
<i>Removing water</i>	-
<i>Refill</i>	Verpakking in de vorm van een hazelnoot voor presentatie aan tafel. De verpakking kan worden bijgevuld met plastic navulverpakkingen.
<i>Reducing food waste</i>	Verpakking in een efficiënte vorm (onder andere afgeronde hoeken), zodat geen restjes achterblijven. Tevens een verpakking die luchtdicht kan worden afgesloten.
<i>Recycled</i>	Verpakking van gerecycled papier.
<i>Recyclable</i>	Verpakking van blik of glas.
<i>Other substitutes</i>	Verpakking van paperfoam, een verpakkingsmateriaal op basis van aardappelzetmeel, water en boomvezels.
<i>Natural inks</i>	Gebruik van natuurlijke inktsoorten, zoals inkt op basis van soja. Eventueel kunnen hazelnoten als uitgangspunt voor inkt gebruikt worden.
<i>Less material</i>	Ronde vormen, dunnere wanden.
<i>Less ink</i>	Typografie in het etiket uitsnijden.
<i>Efficient space</i>	Rechthoekige vormen toepassen.
<i>Easier handling of waste</i>	Een tube die in lege toestand klein kan worden gemaakt.
<i>Cradle to cradle</i>	-
<i>Carbon neutral</i>	CO ₂ -uitstoot compenseren door bomen aan te planten.
<i>Biodegradable</i>	Navulverpakkingen van plastic op basis van maïs.

Bijlage 6

Moodboard huidige Nutella-producten

nutella

ella

Bijlage 7

Moodboard duurzame verpakkingsmaterialen

